Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 2 (3503)
3 СЕШАНБА
ЯНВАРЬ 1978 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БИЛАН СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ «УМУМИЙ ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ДАРСЛИКЛАРДАН ТЕКИН ФОЙДАЛАНИШГА ЎТИШИ ТЎҒРИСИДА» ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИ.

Қарорда уқтириб ўтиладики, СССРнинг янги Конституциясида мактаб дарсликларини текин бериш кўзда тутилганлиги катта сиёсий, ижтимоий ва тарбиявий аҳамиятга эгадир. Мамлакатда мактаб дарсликларидан текин фойдаланишнинг жорий этилиши умумий мажбурий ўрта таълимни амалга ошириш шароитини яхшилашга, таълим-тарбия жараёнини ташкил этишни янада такомиллаштиришга кўмаклашади. Бу тадбир, дарслик китобларнинг ғоявий-назарий савияси ва улардан фойдаланишнинг самарадорлиги учун халқ маорифи органларининг, педагогика коллективлари, илмий муассасалар ва нашриётларнинг масъулиятини ҳам оширади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1978 — 1983 йиллар мобайнида умумий ўрта таълим мактаблари ўқувчиларининг дарсликлардан текин фойдаланишга ўтишини амалга ошириш ҳақида қарор қабул қилдилар. Бундан кейин ўқувчиларнинг барча контингенти учун қоида тариқасида ҳар 4 йилда бир марта тўла тираж билан дарсликлар нашр этилиши, шундан кейинги йилларда дарсликларнинг зарур миқдори қўшимча нашр этилиши лозим. Алифбе китоби ҳар йили нашр этилиши ва ўқувчилар биринчи синфни битириб чиққандан кейин уларнинг ўзларида қолдирилиши керак.

Партия ва совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ушбу қарорга мувофиқ ўрта умумий таълим мактаблари ўқувчиларининг дарсликлардан текин фойдаланишга уюшқоқлик билан ўтишини таъминлашлари лозим.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Джизакстепстрой» бошқармаси ҳамда В. И. Ленин номидаги Янгиер бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати коллективларининг ишлаб чиқаришдаги моддий ресурслардан оқилона фойдаланишга оид ташаббуси тўғрисида қарор қабул қилди. Ушбу қарорнинг баёни ҳамда «Джизакстепстрой» ва В. И. Ленин номидаги Янгиер бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати коллективларининг мурожаати бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ ЙИЛИНИ ЯНГИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН НИШОНЛАЙМИЗ!

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналарининг коллективлари 1978 йил учун социалистик мажбуриятлар ва муқобил планлар қабул қилишяпти

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналари коллективлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланган, Совет янги Конституцияси қабул қилинган йилда намунали меҳнат қилдилар. 20 декабрда шаҳар индустрияси ходимлари саноат маҳсулоти реализация қилиш ва асосий халқ хўжалиги буюмларини ишлаб чиқариш бўйича беш йилликнинг иккинчи йили учун белгиланган планни бажардилар. Янги техникани жорий этиш, меҳнатни ташкил этишни ва технологияни такомиллаштириш, ишлаб чиқариш резервларидан самарали фойдаланиш туфайли маҳсулот ишлаб чиқариш ўсишининг 83,5 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди. 1977 йил давлат топшириғининг муваффақиятли бажарилиши саноат корхоналарида беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган планларни муваффақиятли адо этиш учун қулай шарт-шароит юзага келтирди.

Шу кунларда ишчи коллективларида митинглар ва йиғилишлар бўлиб, 1978 йил учун янги оширилган марралар, муқобил планлар ва социалистик мажбуриятлар қабул қилиняпти. Беш йилликнинг учинчи йилининг бу марралари КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми ва СССР Олий Советининг сессиясида белгилаб берилган. Уларда қабул қилинган қарорлар индустриямиз меҳнаткашларига амалга оширилиши керак бўлган катта вазифаларни таърифлаб, изоҳлаб берди. «ЮБИЛЕЙ МУСОБАҚАСИНИНГ КЎТАРИНКИ РУҲИ ВА СУРЪАТИНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ ЛОЗИМ, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумдаги нутқида. — БУГУН КЕЧАГИДАН, ЭРТАГА БУГУНГИДАН ЯХШИРОҚ ИШЛАШ ЛОЗИМ. ШУ КУННИНГ ШИОРИ ШУНДАЙ. ЯХШИ ИШЛАМОҚ — СИФАТГА, САМАРАДОРЛИККА ВА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ЎСТИРИШГА ЭЪТИБОР БЕРМОҚ ДЕМАКДИР».

Шунинг учун ҳам шаҳар саноати меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи йилига янги мажбуриятлар қабул қилиб, асосий эътиборни ишлаб чиқаришнинг энг муҳим звеноларига, оз маблағ ва меҳнат сарфлаб, катта самарага эришиш мумкин бўлган жойларга қаратишяпти.

Кеча шаҳарнинг бир қатор корхоналарида — абразив комбинатида, чинни заводида, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида, «Шарқ» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида ва бошқа корхоналарда митинглар ва йиғилишлар бўлиб, унда 1978 йил учун социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

Бу митинг ва йиғилишларда сўзлаган абразив комбинатининг олмос асбоблар цехи шихталовчиси А. Сулаймонова, олмосни синтез қилиш цехининг пресс тайёрловчиси Б. Вишневский, тикувчилик бирлашмаси тикувчи-мотористкаси Р. Журбина, чинни заводининг катта мастери Б. Илёсов, қолиплаш цехи ишчиси Т. Қосимова ва бошқалар корхоналарининг барча ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг фикрини ифодалаб, коллективларни беш йилликнинг учинчи йилини янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга даъват этдилар, юксак унумли меҳнатлари билан Ватанимизнинг қудратини оширишга, КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳиссаларини қўшиш истакларини изҳор қилдилар.

ЯНГИ ТЕХНИКАНИ ЖОРИЙ ЭТИШ ҲИСОБИГА

АБРАЗИВ ҚОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1978 ЙИЛ УЧУН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Абразив комбинати коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, ўтган йилда салмоқли меҳнат ютуқларини қўлга киритди. 1977 йил 21 декабрида план бажарилиб, топшириққа қўшимча 457 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, меҳнат унумдорлиги 102,7 процент ўсди.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1977 йил) Пленуми ва тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг саккизинчи сессияси қарорлари комбинат ходимлари ўртасида янги меҳнат кўтаринкилигини ва ижодий активликни юзага келтирди. Комбинат меҳнаткашлари Москва ва Ленинград шаҳарларидаги илғор коллективларнинг қимматли ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлаб, беш йилликнинг учинчи йили учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар.

Муддатидан илгари, 1978 йил 26 декабрда товар маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича план бажарилади ва йил охиригача топшириққа қўшимча 400 минг сўмлик буюм реализация қилинади.

Планга қўшимча 200 минг сўмлик олмос буюмлар, 50 минг сўмлик абразив буюмлар, 150 минг сўмлик силлиқлаш материаллари тайёрланади.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш мақсадида комбинатда юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилишини таъминлаш учун оммавий ҳаракат янада ривожлантирилишига эришилади ва шу асосда учта буюм Давлат Сифат белгисига аттестациядан ўтказилади; 1978 йил охиригача Давлат Сифат белгиси билан тайёрланган маҳсулот салмоғи 15,2 процентга етказилади.

Меҳнат унумдорлиги йиллик планга нисбатан 102,5 процент ўсиши таъминланади, ишлаб чиқариш ҳажми ўсишига тўла равишда меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилади.

Қийин меҳнат жараёнларини механизациялаштиришга алоҳида эътибор берилади. Шу мақсадда янги техника бўйича йиллик иқтисодий самараси 508 минг сўмлик бўлган, уч тадбир жорий этилади, икки механизациялашган поток линия ишга туширилади. Ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш ҳисобига қўл меҳнати салмоғи икки процентга қамайтирилади.

Тўрт хил янги маҳсулот ўзлаштирилади. Йиллик иқтисодий самараси 175 минг сўм бўлган камида 65 та рационализаторлик таклифи жорий этилади. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳисобига планга қўшимча 50 минг сўм фойда олинади.

Кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш таъминланади. Шу мақсадда 200 ёш ишчи ўқитилади, 300 ишчи ва 80 инженер-техник ходимнинг ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда малакаси оширилади.

Социалистик мажбуриятлар комбинатнинг цехлари ва участкалари коллективларининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

ХАЛҚ УЧУН КЎПЛАБ КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ

ЧИННИ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1978 ЙИЛ УЧУН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Чинни заводи коллективи Улуғ Октябрнинг юбилейи шарафига давом этган зарбдор вахтани намунали ўтказди. Йиллик план муддатидан илгари бажарилиб, социалистик мажбуриятлар шараф билан адо этилди.

КПСС Марказий Комитети декабрь (1977 йил) Пленуми ва СССР Олий Советининг саккизинчи сессияси қарорларини жанговар программа сифатида қабул қилган, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг партия Марказий Комитети Пленумидаги нутқига амал қилган Тошкент чинни заводи ишчилари СССР янги Конституциясининг бир йиллигини зарбдор меҳнат билан нишонлашга қарор қилдилар. 1978 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларда қуйидагилар белгиланган.

Муддатидан илгари, 25 декабрда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича йиллик план бажарилиб, планга қўшимча 200 минг сўмлик чинни буюмлар ишлаб чиқариш таъминланади.

Корхона ходимлари ўнинчи беш йилликнинг асосий вазифаларини бажаришга — ишлаб чиқариш самарадорлигини ҳар томонлама оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга, оз маблағ сарфлаб кўплаб буюмлар тайёрлашга қаратилган курашни кучайтиришади. Беш йилликнинг учинчи йилида саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръати 1977 йилга нисбатан олти процентга оширилади, меҳнат унумдорлиги 2.6 процентга ўсади, ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 80 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш ҳисобига эришилади.

Ускуналарнинг сменадаги ишлаш коэффициенти 1.86 га етказилади. Ишлаб чиқаришни янада механизациялаштириш ва автоматлаштириш ҳисобига қўл меҳнати салмоғи планга қўшимча 0.5 процентга камайтирилади. Қўшимча битта механизациялашган поток линия жорий этилади. Иқтисодий самараси 85 минг сўм бўлган 65 та рационализаторлик таклифи жорий этилади. 80 процентга яқин инженер-техник ходим ва хизматчи ижодий план қабул қилади. Бу планларнинг тўла бажарилишига эришилади.

Йил охиригача сифатни бошқаришнинг комплекс системасининг иккинчи босқичи жорий этилиб, 60 процент маҳсулот техника контроли бўлимига биринчи тақдимда топширилади. 1978 йилда битта буюмни Сифат белгисига аттестациядан ўтказилади, фахрли беш қиррали белги билан тайёрланаётган буюмлар салмоғини маҳсулотнинг умумий ҳажмида 6 процентга етказилади. Аҳоли ўртасида эҳтиёж зўр бўлган иккита янги буюмни планга қўшимча ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Йил мобайнида хом ашё, материаллар, ёқилғидан планга қўшимча ўн минг сўмлик тежалади. Маҳсулот таннархини топшириққа қўшимча 50 минг сўмга камайтирилади. 125 минг сўмлик планга қўшимча фойда олинади.

Илмий-тадқиқот ташкилотлари билан тузилган хўжалик шартномаларининг бажарилиши ҳисобига 370 минг сўм иқтисодий самарага эришилади.

Москвадаги илғор корхоналарнинг даъватига амалий иш билан жавоб бериб, икки бригада СССР Конституцияси кунигача беш йилликнинг уч йили планини бажаради.

Социалистик мажбуриятлар завод коллективининг йиғилишида қабул қилинган.

ҚИЗИЛ ШАРҚЧИЛАРНИНГ ЮКСАК МАРРАЛАРИ

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМЛИ ТЕПЛОВОЗ-РЕМОНТ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1978 ЙИЛ УЧУН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкентнинг кекса корхоналаридан бири — Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт заводининг коллективи меҳнат самарадорлигини, ремонт ҳамда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини ошириш учун курашнинг олдинги сафида бораётганлиги билан фахрланади. Юбилей йилида қизил шарқчилар чаққи меҳнат қилишмадй. Йиллик топшириқ, пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва бошқа техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари адо этилди.

Янги Асосий Қонун — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Конституцияси қабул қилинганлигидан, КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1977 йил) Пленуми қарорларидан илҳомланган Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт заводининг коллективи 1978 йил учун ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, цех ва участкаларни реконструкция қилиш ҳамда қайта жиҳозлаш, янги техника ва технологияни жорий этиш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажми 1977 йилга нисбатан 20 процентга оширилади. Социалистик мусобақа пешқадамларининг илғор тажрибаларини кенг ёйиб, меҳнатнинг илғор усулларини жорий эта бориб, белгиланган планга нисбатан меҳнат унумдорлиги 0,2 процентга оширилади.

Моддий-техника ресурсларидан оқилона фойдаланиш, ишлаб чиқаришнинг барча звеноларида тежамкорлик режимини кучайтириш, илғор техникани жорий этиш ҳисобига пландан ташқари икки тепловоз секцияси, уч дизель, 30 жуфт ғилдирак, 120 тонна пўлат ҳамда 60 тонна рангли қуйма, 70 тонна поковка ва штамповка, жами 200 минг сўмлик бошқа маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Биз бутун куч-ғайратимизни, билимимизни, ижодимизни қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига; КПСС XXV съезди белгилаб берган мамлакатимизни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг улкан программасини амалга оширишга сафарбар этамиз, деб ишонтирамиз.

Социалистик мажбуриятлар Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт заводининг партия-хўжалик активи йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

БАРЧА РЕЗЕРВЛАР—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш натижасида ва СССР янги Конституциясининг қабул қилинишидан илҳомланган тикувчилик бирлашмаси коллективи тўққизинчи декабрда юбилей йили планини бажарди ва пландан ташқари 2.800 минг сўмлик тикув буюмлари ишлаб чиқарди.

Бирлашма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1977 йил) Пленуми қарорларига жавобан ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган нутқидан келиб чиқиб, беш йилликнинг учинчи йили учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар.

Ишлаб чиқаришга янги ускуналарни, илғор технологияни жорий этиш, ишлаб чиқаришдаги ички резервлардан омилкорлик билан фойдаланиш ҳисобига маҳсулот реализация қилиш бўйича йиллик план муддатидан илгари 1978 йилнинг 21 декабрида бажарилади ва йил охиригача планга қўшимча 1.500 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Шу жумладан, муқобил планга кўра 1 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Пландан ташқари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 2.2 процентга, меҳнат унумдорлиги эса 1.2 процентга ўсиши таъминланади. 4.450 минг сўм, шу жумладан пландан ташқари 70 минг сўм фойда олинади.

Сифатни комплекс бошқариш системасини жорий этиш, «Сифат ва самарадорлик беш йиллигига — ишчи кафолати» шиори остида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш туфайли корхона коллективи Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган буюмлар ассортиментини кўпайтиришга катта эътибор беради. Беш йилликнинг учинчи йилида фахрли беш қиррали белгига олти хил моделдаги буюм тайёрланади. Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган буюмлар 11 процентга кўпайтирилади.

Ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида тежамкорлик ҳаракати кучайтирилади. Қўл меҳнати 0.5 процентга қисқартирилади. Планга қўшимча 20 минг квадрат метр газлама, 70 минг киловатт-соат электр қуввати тежаб қолинади.

Бир йўла техника ижодкорлиги ривожлантирилиб, рационализаторлик таклифларини жорий этишдан 140 минг сўмлик иқтисодий фойда олинади. Саккизта ускуна ишлаб чиқаришга жорий этилади

Мутахассислар тайёрлашга катта эътибор берилиб, асосий ва ёрдамчи касблардаги 900 ишчининг малакаси оширилади.

Корхона меҳнатчилари беш йилликнинг уч йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш, СССР янги Конституциясининг бир йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун аҳд қилиб қуйидаги ишларни белгиладилар: 1978 йилнинг охирига қадар 30 нафар ишчи беш йиллик топшириғини, 305 киши тўрт йиллик топшириғини, тўрт бригада ва шунингдек 1.170 нафар ишчи эса шу йилнинг 7 октябрига қадар уч йиллик топшириқни бажаришади.

Оталиқдаги колхозга мунтазам амалий ёрдам кўрсатиш бўйича тадбирлар белгиланди.

Тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш ва шу билан бирга КПСС XXV съезди енгил саноат ходимлари олдига қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

Социалистик мажбуриятлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнатчиларининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

● Шарҳчи сатрлари

«ИНСОНПАРВАР» БОМБАНИНГ КИМГА КЕРАГИ БОР?

Бу ибора ҳали яқиндагина мутахассисларнинг тор доирасидагина маълум эди. Ҳозирги кунда планетамизнинг ҳамма қисмидаги миллионларча кишилар «нейтрон бомба» сўзини тилга олмоқдалар. АҚШ ялпи қирғин қуролининг янги турини Ғарбий Европада жойлаштиришни ният қилганлиги муносабати билан қаҳр-ғазаб тўлқини авж олиб кетди. Бесарамжомлик кучайди. Биргаликда ҳаракат қилишга даъват этмоқдалар. Бу туйғулар халқларни бирлаштирмоқда.

Бундай ваҳшиёна режаларга қарши норозилик билдирилаётганлиги тўғрисидаги хабарлар АҚШ, ГФР, Австрия, Италия, Бельгия, Швейцария ва бошқа мамлакатлардан келиб турибди. Голландия каби кичкина бир мамлакатда «Нейтрон бомба тўхтатилсин» деган ариза ташаббусчи группа томонидан тўпланган имзо ярим миллиондан ҳам ошиб кетди.

Уруш олиб боришнинг ана шу ваҳшиёна воситасига ҳеч ким бетараф қарамаяпти ва қарай олмайди. Бунга тамомила ишониш мумкин. Хўш, Пентагон ва НАТО стратегларининг уни ардоқлаб «инсонпарвар» ва «соф» қурол деб аташларининг боиси нима?

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев «Правда» мухбирининг саволларига берган жавобларида улар ўтказаётган бу сиёсатнинг мақсадларини аниқ ва равшан фош қилиб ташлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деди: «Ҳозир ана шу ваҳшиёна қуролни жаҳонга мажбуран қабул қилдириш учун зўр бериб уринмоқдалар. Бу қуролни «тактика қуроли», деярли «безарар» қурол деб талқин қилаётганликлари жуда ҳам хатарлидир. Шу тариқа оддий қурол билан ядро қуроли ўртасидаги тафовутни йўқотиш, ядро урушига ўтишни халқлар учун шунчаки сезилмайдиган бир нарсага айлантиришга уринмоқдалар. Бу — ўтакетган қалбакичилик, халқларни алдашдан бошқа бир нарса эмас».

Маълумки, Совет Иттифоқи Америка самолётидан аҳоли устига биринчи марта ташланган атом бомбасининг ташаббускори эмас эди. Совет Иттифоқи водород бомбани биринчи бўлиб ишлаб чиқаргани йўқ. Бизнинг мамлакатимиз ўз осойишталигини таъминлаш мақсадида ҳарбий ҳужум хавфига жавобан қуролларнинг ана шу икки турини вужудга келтиришга мажбур бўлди.

«Совет Иттифоқи, деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев, — нейтрон бомбанинг вужудга келтирилишига қатъиян қаршидир. Аммо бу бомба ғарбда вужудга келтирилар экан — унинг бизга қарши вужудга келтирилишини ҳатто ҳеч ким сир тутмаётир — у ердагилар СССРнинг пассив кузатувчи бўлиб қолмаслигини аниқ-равшан билиб олишлари керак».

Партиямиз ва давлатимиз бошлиғининг жавобларида бундай аҳволдан қутилишнинг бирдан-бир тўғри йўли кўрсатиб берилди. Бу йўл нейтрон бомба ишлаб чиқаришдан ўзаро воз кечиш, қуролсизланиш ҳақидаги музокаралардан қуролсизланиш бошланишидан далолат берувчи реал қадамларга ўтиш йўлидир. Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг моҳияти ана шундай. Совет Иттифоқи уруш олиб боришнинг янги воситаларини тайёрлаш эмас, балки қуролланиш пойгасини тўхтатиш, мустаҳкам тинчликни қарор топтириш ва кескинликнинг юмшатилишини мустаҳкамлаш — халқаро проблемаларни ҳал этиш йўли эканлигини яхши билади.

А. ГРИГОРЬЕВ.
ТАСС шарҳловчиси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ ЛОНДОН. Англияда ишсизлар армиясининг умумий сони кўпайиб, 1,5 миллион кишига етди. Янги йилда ҳам ишсизлар проблемаси — мамлакатнинг энг ўткир социал проблемаларидан бири бўлиб, у ҳал қилинмайди, деб ёзади Англияда чиқадиган «Обсервер» газетаси. Газета 1978 йилда Британия ороллари меҳнаткашларидан 250 мингдан кўпроқ киши ишсиз қолиш хавфи остида яшайди, деб таъкидлайди.

▲ БАҒДОД. Ироқнинг қишлоқ аҳолиси янги йил арафасида яхши туҳфа олди.

Революцион қўмондонлик кенгаши қабул қилган қонунга мувофиқ деҳқонлар коллектив жамиятлари ва кооператив хўжаликларининг аъзолари учун социал таъминот жорий этилмоқда. Ушбу чора қишлоқ хўжалик жамиятларида ва кооперативларида ишлаётган 500 мингдан кўпроқ деҳқонлар учун жорий қилинади.

Қонунда кексайиб қолганлиги, касал бўлганлиги, меҳнат қобилиятини йўқотганлиги учун деҳқонларга нафақа тўлаш кўзда тутилади.

▲ КОТОНУ. Бенин халқи янги йил арафасида биринчи марта меҳнат байрамини нишонлади. Янги йил арафасида Ғарбий Африка Республикасининг барча вилоятларида ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши якунлари, меҳнаткашларнинг семинарлари, йиғилишлари ўтказилди.

Мамлакат президенти Матье Кереку Котонуда бўлиб ўтган оммавий митингда нутқ сўзлаб, халқ оммаси янги жамият барпо этишни давом эттиришга қатъий аҳд қилганлигини айтди. Бу жамиятда кишини киши томонидан эксплуатация қилинишига ва ажнабийларнинг ҳукмронлигига йўл қўйилмайди. Империалистлар ва уларнинг малайларининг ҳар қандай найранглари деб таъкидлайди у, бизни марксизм-ленинизм принциплари негизида социалистик жамият қуриш йўлидан чиқара олмайди.

▲ ЛА-ПАС. Боливиянинг ўтган йил охирида чет мамлакатлардан қарзи, деб хабар қилди координациялаш ва планлаштириш министри Х. Лечин Суарес, қарийб 2140 миллион долларга етди. Мамлакат қарзни узиш ва процент бўйича ҳақ тўлаш йўли билангина 1977 йилда 140 миллион доллар ёки экспортдан олинган маблағларнинг тўртдан бир қисмини сарф қилди. Ҳукумат янги йилда чет мамлакатлардан қарз олиш практикасини чеклашни, валюта сарфлаш устидан назорат ўрнатишни режалаштирмоқда.

(ТАСС).

ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СИФАТИ— ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

▲ КОНКУРС ЯКУНЛАНДИ —КОНКУРС ДАВОМ ЭТАДИ

▲ КОММУНИСТЛАРДАН ЎРНАК ОЛИБ

▲ ТРАССАЛАРДА — ЯНГИ САМОЛЕТЛАР

Ўн беш авиатор «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси ҳамда Тошкент авиакорхонаси ҳамкорликда Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги йилида Ўзбекистон пойтахтининг аҳолиси ва меҳмонларига намунали хизмат кўрсатиш бўйича ўтказган конкурснинг ғолиби бўлди.

Улар ИЛ— 62 ҳаво кемасининг командири Ш. Ш. Исамуҳамедов, ИЛ— 18 самолётининг иккинчи учувчиси М. Н. Петров, АН— 24 самолётининг штурмани Х. А. Турсунқулов, ИЛ —62 самолётининг борт инженери Ю. М. Воробьев, ИЛ —62 самолётининг борт радисти Э. Д. Эгамбердиев ва ўн нафар борт проводниги.

Конкурснинг барча ғолибларига тантанали вазиятда диплом ва эсдалик совғалари топширилди.

Конкурс авиапассажирларга хизмат кўрсатиш сифатини янада яхшилашда фойдаланилмаётган резервларни аниқлашга ёрдам берди. Бевосита пассажирларга хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган кишилар — учувчи, аэропорт хизматчилари, борт кузатувчилар томонидан қимматли таклифлар киритилди.

Тошкент— Москва намунали хизмат кўрсатиш трассаси бўйлаб учаётган самолётларнинг бортида тарихий ва географик темада ўтказилаётган географик ва тарихий викторина бунга ёрқин мисол бўла олади. Бу викториналар қисқа вақт ичида пассажирларга манзур бўлиб қолди. Ҳозир биз уни барча трассаларда ўтказишга тайёргарлик кўрмоқдамиз.

Пассажирларнинг ўзларининг таъкидлашларига қараганда, уларга авиакорхона ходимлари томонидан кўрсатилаётган хизмат савияси тобора ошиб боряпти, самолётларнинг ўз вақтида учиши ҳам яхшиланяпти. Буларнинг ҳаммаси авиакорхона раҳбарлари ва партия ташкилоти томонидан корхона фаолиятини янада яхшилаш учун амалга оширилган ишларнинг натижасидир.

Пассажирларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш масаласи бир неча марта кенгаш, амалий машғулотлар ва партия йиғилишларида муҳокама қилинди. Жумладан, аэропортда телескопик пиллапоядан фойдаланиш йўлга қўйилди. Бу янгилик ҳали жаҳондаги аэропортларнинг ҳаммасида ҳам қўлланилгани йўқ. Пиллапоя пассажирларга аэровокзал биносидан тўғри самолётга чиқиш имконини бермоқда. Яъни автобус хизматидан фойдаланиш тежаб қолиняпти. Шунингдек, пассажирларнинг самолётга чиқиши учун кетадиган вақтини қисқартириш кишиларга анча қулайлик яратди.

Учиб кетаётган ва учиб келаётган рейслар, самолётнинг кечикиш сабаблари ҳақида батафсил ва оператив ахборот берилмоқда.

Янги техникани ўзлаштириш пассажирларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашдаги муҳим аҳамиятга эга эканлигини яхши тушунган тошкентлик авиаторлар ўз маҳоратларини тобора ошириб боришяпти, янги маркали машиналарни изчиллик билан ўзлаштиришяпти.

СССРда хизмат кўрсатган учувчи Ғ. М. Рафиқов Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасида биринчи бўлиб аэрофлотнинг байроқдор самолётларидан бўлган ИЛ— 62 самолётини биринчи марта Киевгача бошқариб борганига уч йилдан зиёдроқ вақт ўтди. Ҳозир ўнлаб тошкентлик авиаторлар бу мураккаб машинани моҳирлик билан бошқаришяпти.

Шу яқин кунларда яна бир замонавий реактив ТУ — 154 авиалайнерида учиш йўлга қўйилади. Дастлаб, Тошкентдан Омск ва Симферополга учадиган бу самолётларни бошқаришда авиакорхонамиз экипажлари яхши малакага эга эканликларини намойиш қилишди. Бир мунча вақт ўтгандан кейин бу самолётлар мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларига ҳам қатнай бошлайди.

Ўрта узоқликдаги авиатрассаларда қатнайдиган энг янги ЯК— 42 самолётини фойдаланишга тайёрлаш ҳам бошлаб юборилди.

Албатта, корхонамизда ҳеч қандай камчиликлар йўқ деб айтиш хато бўлар эди. Коллектив ҳар бир хато ва камчиликни ошкора таҳлил қилиб, уларнинг яна такрорланишига йўл қўймаслик чораларини кўрмоқда.

Тошкентлик авиаторлар орасида бир қанча қимматли ташаббуслар туғилди. Улардан бири —«Ҳар бир учишга-ишчи кафолати» ташаббусини коммунист, ИЛ—18 самолётининг командири В. Е. Алемаскин бошлаб берди. Бу ташаббусга юзлаб кишилар қўшилди.

Ташаббусларнинг кенг оммалаштирилиши, социалистик мусобақанинг намунали йўлга қўйилиши авиакорхона коллективига юбилей йилида план ва социалистик мажбуриятини муваффақиятли бажариш 2.638.500 пассажирни жўнатиш, давлатга планга қўшимча 2.54 минг сўмлик қўшимча даромад бериш имконини берди. Ҳозир авиакорхона коммунистларининг ташаббуси асосида ҳар бир участкада қўшимча юксак социалистик мажбурият олиш имкониятлари ўрганиб чиқилмоқда. КПСС XXV съездида қўйилган вазифалар, мамлакат халқ хўжалигида авиациянинг роли тобора ошиб бораётганлиги, яқинда олган мукофотимиз — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг эсдалик байроғи бизни омилкорлик билан иш юритишга ундамоқда.

Пассажирларга хизмат кўрсатиш сифатини янада яхшилаш янги қабул қилган социалистик мажбуриятимиздаги энг муҳим банд бўлиб қолади. Шу боисдан ҳам авиакорхона раҳбарлари ва партия ташкилоти «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари билан ҳамкорликда пойтахтимиз меҳмонлари ва аҳолисига намунали хизмат кўрсатиш конкурсини бундан буён ҳам давом эттиришга қарор қилди. Конкурснинг асосий талаблари ўзгаришсиз қолди. Яъни самолётларнинг ўз вақтида ва нуқсонсиз учиши, пассажирларга ҳавода ва ерда хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтиришга эришиш энг асосий талаб бўлиб қолади.

Тошкент авиаторлари янги йилда янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун барча резерв ва имкониятларни ишга соладилар.

Р. ЛУТФИДДИНОВ,
Тошкент авиакорхонасининг командири.

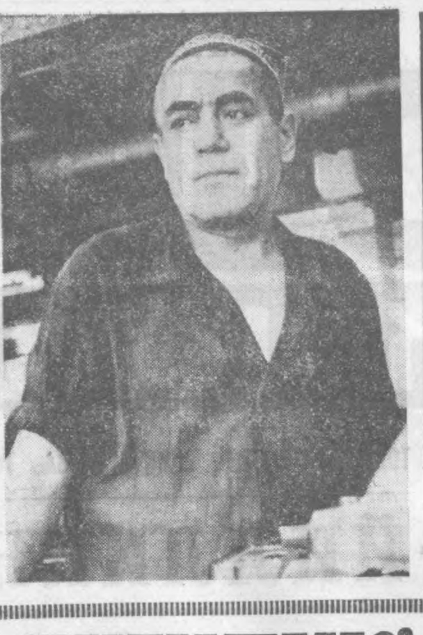

Юбилей йилини катта муваффақиятлар билан якунлаган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг аҳил коллективи 1978 йилнинг дастлабки кунлариданоқ зарбдор суръат билан меҳнат қила бошлади. Офсет цехининг зарбдор ишчиси КПСС аъзоси Абдуғаффор Азизов (юқоридаги сурат) смена топшириқларини 125—130 процент бажармоқда.

* * *

Шаҳримиздаги 1-пойафзал фабрикасининг бичувчиси Мажид Толипов (ўнгдаги сурат) қирқ йилдан бери шу корхонада ишлаб келади. У беш йиллик план-топшириқларини уч ярим йилда бажариш мажбуриятини олди.

ТОШКЕНТНИНГ ЯНГИ ТЕЛЕВИЗИОН МИНОРАСИ

Ҳурматли редакция! Биз шаҳримизда янги телевизион минора қурилиши ҳақида эшитган эдик. Эшиттиришларни тарқатувчи бу улкан антенна қаерда қурилади ва ҳозиргисидан қандай афзалликлари билан фарқ қилади?

Ж. ҲУСНИТДИНОВ, М. АЪЗАМОВ, Ҳ. РАҲИМОВ ва бошқалар.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг капитал қурилиш бўлими бошлиғи Тоҳир Назарович НАЗАРЖОНОВни оқшомхонларимизнинг анэ шу илтимоси билан таништирдик. Тоҳир Назарович янги қуриладиган минора ҳақида қуйидагиларни сўзлаб берди:

САВОЛ: Янги минора қурилиши қачон ва қаерда бошланади? Шундай эшиттиришларни тарқатиш антеннаси мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларида ҳам борми?

ЖАВОБ: Бу улкан минора Энгельс кўчасининг «Ғалаба» маданият ва истироҳат боғи ёнидан ўтадиган Анҳорнинг нариги чеккасида, яъни ғишт заводлари ўрнида бунёд этилади. Мутахассисларнинг бизга берган маълумотларига кўра минора учун танланган ана шу ер шаҳримиздаги энг баланд жойлардан бири ҳисобланади. Қурилишга шу йилдан киришилиб, уни «Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» тресги азаматлари бунёд этишади.

Ҳозир ана шундай улкан минорадан биттаси Киев шаҳрида ишлаб турибди. Рига ва Олмаотада эса қурувчилар ана шундай минора бунёд этишмоқда. Асосан Москва лойиҳачилари томонидан бунёд этилаётган ва шаҳримиздаги кўпгина лойиҳачилар томонидан ўрганиб чиқилиб, ишга кириширадиган бу минорада бир қанча кўп қаватли иморатлар жойлашиб, барча қулайликлар мавжуд бўлади.

САВОЛ: Миноранинг баландлиги неча метр бўлади ва унда нималар жойлашиши ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

ЖАВОБ: Баландлиги 350 метр бўлган эшиттиришларни тарқатиш антеннаси Москвадаги Останкинонинг «укаси» ҳисобланиб, ундан 200 метр паст, шаҳримиздаги ҳозирги антеннадан эса 170 метр баланд бўлади. Фақат учта устунда турадиган бу миноранинг ердаги қисмида битта икки қаватли бино бўлади. Шундан сўнг унинг бошланиш қисмида иккита икки қаватли бино жойлашади.

Шаҳримизнинг кўркам манзаралари ва муҳташам кошоналарини томоша қилишни истовчилар миноранинг юзинчи метрига жойлашган махсус майдончага лифтда кўтарилишлари мумкин. Улар бу ерга иккинчи қаватдаги махсус майдончадаги лифтда чиқишади. Юқоридаги кенг майдончага эса 300 киши кетади. Шунингдек ана шу юзинчи метрда яна бир кўркам бино жойлашиб, у етти қаватли бўлади. Яна бир, беш қаватли бино эса миноранинг 205-метри баландлигида жойлашади.

САВОЛ: Ҳозирги эшиттиришларни тарқатиш антеннаси янги қуриладиган минорадан қай томонлари билан фарқ қилади ва қанча программадаги эшиттиришларни кўриш мумкин?

ЖАВОБ: Янги минора 5 минг тоннага яқин оғирликда бўлиб, унинг эшиттиришларни узатиш масофаси 70—75 километрни эгаллайди. Ҳозиргиси эса фақат 20—30 километр оралиқдаги масофага мўлжалланган бўлиб, ундан узоқдаги эшиттиришларни сифатли қилиб етказиб беришга қодир эмас. Янги миноранинг ишга туширилиши биринчи галда унинг сифатини янада яхшилайди. «Зангори экран» орқали берилаётган кўрсатувларни жимирламасдан, тиниқлигини йўқотмасдан кўришингиз мумкин бўлади. Бундан ташқари ҳозирги эшиттиришлар учта программада олиб борилаётган бўлса, янгиси ишга тушгач бешта программадаги кўрсатувларни кўришингиз мумкин.

САВОЛ: Янги телевизион минора неча гектар майдонни эгаллайди ва у ерда қандай дам олиш хоналари бўлади?

ЖАВОБ: Миноранинг шаҳримиз ичкарисидан ўтадиган Анҳор ариғи ёнига жойлашиши бу ерда ёзнинг жазирама иссиқ кунларида ҳам ҳамиша мўътадил ҳаво бўлишини таъминлайди. Мармарлардан ишланган ҳар хил фонтан ҳовузларга миниатюрали расмлар ишланади. Бу ерда ишчи ва хизматчилар учун, эшиттиришга келган меҳмонлар учун бир қанча хиёбон ташкил этилади.

Янги телевизион миноранинг территорияси 6 гектар майдонни ташкил этади. Ундан икки гектарини фақат минора устунлари эгаллайди. Миноранинг фойдаланишга топширилиши тўрт йилга мўлжалланган. Бир сўз билан айтганда бу янги миноранинг фойдаланишга топширилиши азиз ҳамшаҳарларимиз учун «зангори экран» орқали берилаётган эшиттиришларни бешта программада янада сифатли қилиб кўриш имкониятини яратади.

Суҳбатни
Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ
ёзиб олди.

ЯНГИЛИК! Хабарингиз борми?

• Газетхон илтимоси

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

Наманган шаҳрининг чеккасидаги «Ҳақиқат» маҳалласининг аҳолиси янги йилга яхши совға олди. Шаҳар марказига борадиган янги асфальт йўл қурилди, эски водопровод янгиланди, кўчалардан бирида сабзавот магазини очилди. Бу ишларнинг ҳаммаси сайловчиларнинг наказы билан бажо келтирилди. Сайловчилар халқ депутатлари область Советига аврли газламалар комбинатининг илғор йигирувчиси Ҳайрихон Каримовани депутат қилиб сайлаётганларида шундай топшириқ берган эдилар.

●

Қўриқ ердаги Дўстлик шаҳрида Тошкент чарм-галантерея фабрикасининг филиали барпо этилди. Янги корхона Ватанимизда ишлаб чиқарилган замонавий асбоб-ускуналар билан қуроллантирилди. Корхона ишлаб чиқарган биринчи маҳсулот — сунъий чармдан тайёрланган рўзғорбоп сумка бўлди. Дўстлик филиалининг ишчилари корхонани лойиҳадаги қувватга етказгач, йилига 143 минг сўмлик маҳсулот чиқарадилар.

●

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи газламалар комбинатининг рационализаторлари яратган мослама илгари ҳавога беҳуда тарқалиб кетадиган ишлаб чиқаришдаги ортиқча буғларни тўплаш имкониятини беради. Ундан тўқимачилар шаҳарчасидаги иситиш системасида ҳам фойдаланилмоқда.

●

Наманагандаги шаҳар маданият саройида фотосуратлар кўргазмаси очилди. Газета репортёрлари ва фотосурат ҳаваскорларининг 150 та сурати катта Наманган каналининг барпо этилиши тўғрисида, деҳқонларнинг пахтадан мўл-кўл ҳосил етиштиришдаги кураши, чўпонларнинг кундалик меҳнати ҳақида ҳикоя қилади. Областдаги донгдор кишиларнинг портретлари кўргазма томошабинларининг зўр қизиқишига сазовор бўлди.

●

Андижон областидаги «Савай» совхозининг клуби, Қорақалпоғистон АССРдаги Жуманазаров номли совхоз кутубхонаси, Тошкент грампластинка заводи, еттита клуб, Маданият уйи ва саройи коллективлари, қизил бурчаклар ва кутубхоналар КПСС XXV съезди қарорлари ва материалларини пропаганда қилишни яхши ташкил этиш учун ўтказилган республика конкурсида ғолиб чиқди. Уларнинг ҳаммаси Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг махсус дипломлари билан мукофотланди. Конкурс якунлари чиқарилганида тарбиявий ва маданий-оммавий ишларнинг ранг-баранг шакллари, меҳнат коллективи олдида турган амалий вазифалари билан қарорнинг боғлиқ эканлиги эътиборга олинди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

●

ЮКСАК САВИЯДА

Партия ўқуви ва иқтисодий таълим шохобчаларида машғулотларни ўтказиш савияси ва уларнинг ғоявий мазмунини янада бойитиш, коллектив олдида турган конкрет вазифалар билан узвий боғлаб олиб бориш масалалари компрессор заводи партия комитетининг доимо диққат-эътиборида турибди. Яқинда корхона партия комитети пропагандистлар— инженер-технолог С. Боринский ва ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш бўлими бошлиғи М. Олтинларнинг иш тажрибаларини оммалаштириш юзасидан тадбирлар белгилади. Машғулотларда Октябрь юбилейи, СССР Олий Совети сессияси материалларини, СССР янги Конституцияси ва бошқа муҳим ҳужжатларни ҳар бир киши қалби ва онгига сингдириш, коллективни янги марралар сари илҳомлантириш вазифаси қўйилди.

* * *

СИФАТ—БОШ МАСАЛА

Маҳсулот сифатига муттасил эътибор бериш «Подъёмник» заводи партия комитетида ҳамиша кун тартибида турибди. Завод партия комитети маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини ишлаб чиқаришга жорий этиш масаласини муҳокама қилди. Бу ҳақда корхона бош инженери Е. Неверов муфассал гапириб берди. Корхонада янги йилнинг февраль ойидан бошлаб маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасининг биринчи босқичини жорий этиш юзасидан қарор қабул қилинди.

«Ташсельмаш» заводида Ҳусан Ҳошимов раҳбарлигидаги бригадани ҳамма билади. Куни-кеча бу бригадага Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги номи берилди. Бригадирнинг ўзи — цех комсорги, III даражали «Меҳнат шуҳрати» ордени кавалери Ҳусан Ҳошимов «Аврора» ёнида расмга тушиш ҳуқуқини қўлга киритди.

СУРАТДА: бригадир Ҳусан Ҳошимов бригада аъзолари В. Матусов, Ҳ. Абдурасулов, Н. Ставщенко, Ҳ. Ҳошимов ва С. Файзиевлар билан янги йил режалари ҳақида суҳбатлашмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

◆ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

Штаб иш бошлади

Пойтахт олий ўқув юртлари ва техникумларида 1978 йилнинг ёзги семестрида олиб бориладиган ишларнинг режаларини тузиш бошланди.

БУГУН

Абу Райҳон Беруний номли политехника институтида 1978 йил меҳнат семестрини ўтказувчи штаб ташкил этилди ва иш бошлади. Дастлабки маълумотларга қараганда институтнинг 1600 дан ортиқ студенти бунёдкорлик ишларида қатнашади.

Ёшлар мамлакатимизнинг Олтой ўлкасида, Гагарин шаҳрида, республиканинг йирик халқ хўжалик объектларида меҳнат қиладилар. Бундан ташқари тузиладиган махсус интернационал отрядлар Польша, ГДР, Болгария мамлакатларига қурилишда қатнашгани боради.

Олий ўқув юрти бўйича ҳаммаси бўлиб 5.5 миллион сўмлик ҳар хил қурилиш ишлари бажарилиши кўзда тутилган. Бу 1977 йилда амалга оширилган бунёдкорликдан ярим миллион сўмлик ортиқдир.

◆ ФАН ИЗЛАНИШЛАРИ

СУВ ВА ЗИЛЗИЛА

Ер ости сувлари зилзила яқинлашаётганидан хабар берадиган пухта манба бўлиб хизмат қилиши мумкин. Копетдоғ этакларида бир қанча экспериментларни поёнига етказган Жанубий Қорақум гидрогеология экспедициясининг иштирокчилари ер ости офатини прогноз қилишда муҳим янги маълумотлар олдилар.

— Олимлар чуқур қудуқлардан олинган сувни тадқиқ этиб, қаттиқ силкиниш олдидан сув исиб, таркибида гелий ва бошқа газлар кўпайишини аниқладилар. — деди Туркманистон ССР Министрлар Совети геология бошқармасининг бош гидрогеологи М. Ботиршин.

— Бу нарса зилзила ўчоғидаги мураккаб жараёнлардан вужудга келади ва бу ерда жуда кўп энергия чиқади.

Янги маълумотлардан зилзилани прогноз қилишда амалий фойдаланиш йўлида ҳозирча дастлабки қадамларгина қўйилди. албатта. Яқинлашиб келувчи «ер ости ҳужумлари»ни чамалаш учун ҳали аниқравшан мезонлар ишлаб чиқишга тўғри келади.

Б. МИРТОВ.
(ТАСС).

Ашхобод.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ЮЗ МИНГИНЧИ „МОСКВИЧ“

СОФИЯ. Ловеч шаҳрининг «Балкан» машинасозлик комбинати ҳузуридаги автомобиль заводининг коллективи ишлаб чиқаришда катта муваффақиятга эришди. Завод йиғув конвейеридан юз мингинчи «Москвич» автомобили туширилди.

Ленин комсомоли номли Москва автомобиль заводи билан йўлга қўйилган кенг кўламдаги ишлаб чиқариш кооперацияси коллективнинг муваффақиятли ишлашига ёрдам бермоқда. Москва автомобиль заводи Ловечга керакли узеллар ва деталларни етказиб бермоқда, ўзининг тажрибали мутахассисларини мунтазам юбориб турмоқда.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

БЕРЛИН. ГДР электрон ва электротехника саноатининг етакчи корхонаси — Дрездендаги «Роботрон» комбинати ходимлари 1977 йилги планни муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бергандилар.

Комбинат буюмларининг кўп қисми Совет Иттифоқига экспорт қилинмоқда. СССРга маҳсулот етказиб бериш комбинат меҳнаткашларининг шарафли иши бўлиб қолди.

Ўтган йил билан фахрланамиз

БУДАПЕШТ. Ўтган 1977 йил Чепель металлургия ва машинасозлик комбинати тарихига яна бир шонли саҳифа ёзди. «Красний Чепель» комбинати меҳнаткашларининг Улуғ Октябрь юбилейини ишлаб чиқаришда муваффақиятлар билан кутиб олиш соҳасидаги ташаббуси чинакам умумхалқ ҳаракатига айланиб, социалистик ҳамдўстликдаги кўпгина мамлакатларда бу ҳаракат издошлари кўпайди. Социалистик мажбуриятларни бажариш комбинатдаги 2300 социалистик меҳнат бригадаси учун жиддий имтиҳон, гражданлик ва пролетар интернационализм мактаби бўлиб қолди.

— Биз, чепелликлар эришган муваффақиятларимиз билан фахрланамиз, — деди комбинат партия комитетининг секретари А. Эрнст. Беш йилликнинг учинчи йилида ҳам олдимизда масъулиятли вазифалар турибди. Биз юбилей мусобақаси меҳнат жўшқинлигининг юксак даражасини пасайтирмаймиз.

1978 йил учун олинган мажбуриятларда ишлаб чиқариш ҳажмини 11 процент — беш йиллик планда мўлжалланганидан кўпроқ ўстириш кўзда тутилади. Маҳсулот таннархини 2.5 процент камайтириш яна 430 миллион форинтни тежаб қолиш имкониятини беради. Мажбуриятларда ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, экспорт планларининг, шу жумладан Чепель комбинати буюмларини энг кўп сотиб оладиган Совет Иттифоқига етказиб бериладиган экспорт планларининг сўзсиз бажарилишига риоя қилиш тадбирлари белгиланган.

— Биз янги йилда ҳам ўзаро делегациялар юборишни, тажриба алмашишни, совет корхоналари билан ишлаб чиқариш ҳамкорлигини давом эттирамиз, — деб таъкидлади А. Эрнст, — «Красний Чепель» комбинатининг 30 минг кишилик коллективи жаҳонда биринчи коммунистик жамият қуришда Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашларига сиҳат-саломатлик ва ишларида муваффақиятлар тилайди.

Б. ШЕСТАКОВ.

ҚУВОНТИРУВЧИ ЯКУН

БЕРЛИН. ГДР меҳнаткашлари ўтган йилни ҳамма соҳаларда эришган катта муваффақиятлардан қонуний фахрланиш ҳис-туйғулари билан якунлашди. Беш йилликнинг иккинчи йили бу ерда катта ютуқлар билан нишонланди. Ўн бир ой ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан яна 5,3 процент, меҳнат унумдорлиги эса 4.9 процент ошди. Ўтган йилда юздан ортиқ йирик саноат объектлари фойдаланишга топширилди.

Йиллик топшириқларни муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида республиканинг кўпгина корхоналари рапорт бердилар. ГДР электрон саноатининг етакчи корхонаси — Дрездендаги «Роботрон» комбинати яхши ишламоқда. «Шведт» нефть химияси комбинатининг коллективи пландан ташқари 27 миллион маркалик маҳсулот ишлаб чиқарди.

1977 йилда халқнинг моддий турмуши ва маданий савияси янада ошди.

МЕЛИОРАТОРЛАР КЎМАКЛАШМОҚДА

ПРАГА. Чехословакияда мелиоратив ҳолати яхшиланган 70 минг гектарга яқин ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Мамлакатнинг деярли ҳамма районларида мелиорация ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Олтинчи беш йиллик план директиваларига мувофиқ 1980 йилда республикада қишлоқ хўжалик кооперативлари ва давлат хўжаликларига қарашли қарийб 360 минг гектар ҳайдаладиган ерлар суғорилади. Қишлоқ меҳнаткашлари бу ерларга ғалла ва қанд лавлагининг серҳосил навларини экишни мўлжалламоқдалар.

●

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Шу кунларда момиқ ва барра юнгли йиртқич ҳайвончалар, бири биридан чиройли ранг-баранг қўғирчоқлар магазин пештахталаридан кўплаб ўрин олган. Ёш болалар ва қизлар эса ота-оналари билан уларни харид қилишга шошилишади. Чунки, бу қўғирчоқлар янги йил арчаси ҳуснига янада ҳусн қўшади.

Ҳозир Чехословакия 45 мамлакатга турли болалар ўйинчоқларини экспорт қилади. Миллий анъаналарга содиқ буюртмачи давлатлар — Венгрия, Польша, Совет Иттифоқидаги кўплаб болаларга бу ўйинчоқлар қувонч келтирмоқда. Шунингдек, ЧССРда тайёрланган бу қўғирчоқларнинг баъзилари эса океан орқасига ҳам экспорт қилинади.

СУРАТДА: Рокучандаги «Гамиро» корхонаси томонидан ишлаб чиқарилган турли қўғирчоқлар.

ЧТК—ТАСС фотоси.

●

ТОШКЕНТ СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. МИРЗАЕВ: Қарилик пенсиясига чиққан кишиларнинг ишлаши мумкинми? Бундай ҳолларда улар ҳам пенсиясини, ҳам иш ҳақисини олишлари мумкинми? Агар мумкин бўлса, унинг тартиблари қандай? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: СССР Министрлар Советининг 1969 йил 31 декабрда қабул қилган қарорига асосан қарилик пенсиясига чиққан кишиларнинг қандай иш бажаришларига қараб иш ҳақи ва пенсия миқдори кўриб чиқилади. Пенсионерлар оддий ишчи, колхозчи ва майда хизматчи (фаррош) бўлиб ишлаганларида уларнинг умумий даромади, яъни пенсияси ва иш ҳақи биргаликда 300 сўмдан ошиб кетмаслиги керак. Агар пенсионерларнинг ана шу умумий даромадлари бу кўрсаткичдан ошмаса улар ҳам пенсиясини, ҳам иш ҳақини тўлиқ миқдорда олишга ҳақлидирлар.

Хизматчи бўлиб ишловчи пенсионерларнинг иш ҳақи 100 сўмдан ошган тақдирда эса уларнинг пенсияси тўхтатилади. Иш ҳақи миқдори 100 сўмга етмайдиган пенсионерларга 15 сўм миқдорда нафақа тайинланади.

Ҳар иккала ҳолда ҳам пенсионер ишлай бошлаши билан унга белгиланган пенсия социал таъминот идоралари томонидан эмас, балки корхона ва ташкилотлар томонидан тўлана бошланади.

* * *

Т. АЪЛАМОВ: Маҳсини қаерда ремонт қилдирамиз?

Жавоб: Баранов кўчасидаги 54-уй ёнида («Россия» меҳмонхонаси рўпарасида), «Ўзбекистон» маиший хизмат уйида, Қўйлиқ бозори, Октябрь бозори, Ленинград кўчасидаги маршрутли такси бекатида, Шота Руставели кўчасидаги «Изотоп» магазини ёнидаги ва бошқа механизациялашган йирик пойафзал ремонти устахоналарига мурожаат қилинг.

* * *

Р. САЛИМОВ: Олий ўқув юртларида ўқиётган студентлар поезд ва самолётга билет олишда имтиёзли тарифлардан фойдаланадилар. Сиртқи ва кечки бўлим студентлари ҳам шу имтиёзлардан фойдаланишлари мумкинми? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Амалдаги тартиб-қурсатм а л а рга мувофиқ олий ўқув юртларининг сиртқи ва кечки бўлим студентлари ҳам поезд ва самолётга имтиёзли тариф бўйича билет олиш ҳуқуқига эга. Фақат бу бўлимларнинг студентлари билет олиш пайтида отпускага чиққанлиги ҳақида ишхона томонидан берилган справкаларни ҳам кўрсатишлари керак. Чунки сиртқи ва кечки бўлим студентлари фақат меҳнат отпускаси пайтида имтиёзли билет олиш ҳуқуқига эгалар. Бундан ташқари ўқув юртларининг студентлари қайси бўлимларда ўқишидан қатъий назар ёз мавсумида имтиёзли тарифлардан фойдаланмайдилар.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА
ГАИ АХБОРОТИ

Маст киши ўзини эплай олмайди-ку, кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилармиди?! Татьяна Крилова хатти-ҳаракатини аксинча қандай изоҳлаш мумкин! У маст ҳолда транспорт оқимига ҳеч қандай эътибор бермасдан Привокзальная кўчасини кесиб ўтмоқчи бўлди. Унинг бу ҳаракати ачинарли аҳволга олиб келди. Кўчадан ўтаётганда Кочетгинов бошқариб келаётган ГАЗ — 24 маркали 99— 42 ТНЗ автомобилига урилиб кетди ва асфальтга йиқилиб жароҳатланди.

Т. Крилова мия қалқиш жароҳати билан «Главташкенстр о й»нинг медицина-санитария қисмига олиб келинди.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллиги олдидан

Яқиндагина бевақт орамиздан кетган атоқли совет саркардаси, СССР Қуролли Кучларининг актив қурувчиларидан бири, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Совет Иттифоқи Маршали Александр Михайлович Василевский ўзининг ажойиб ҳаёт йўли ҳақида «Бутун ҳаётим бағишланган иш» номли хотиралар китобини ёзиб қолдирди. 540 бетдан иборат бу китобнинг каттагина қисми Улуғ Ватан урушига, Олий Бош қўмондонликнинг, Бош штабнинг ишига бағишланган. А. М. Василевский уни тарбиялаб жанговар командир қилиб етиштирган устозлари И. П. Уборевич, Б. М. Шапошников, М. Н. Тухачевский, А. И. Егоров, К. Е. Ворошилов ва бошқа атоқли ҳарбий арбоблар ҳақида меҳр-муҳаббат билан ёзади. Автор хотиралар китобининг охирида ўз жанговар сафдошлари — совет саркардалари ҳақида мароқ билан сўзлайди.

Қуйида А. М. Василевскийнинг анашу китоби охирги бобидан парча эълон қилмоқдамиз.

СОВЕТ САРКАРДАЛАРИ ҲАҚИДА

А. ВАСИЛЕВСКИЙ,
Совет Иттифоқи Маршали, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони

Китобнинг охирида мен раҳбар совет лашкарбошилари ҳақидаги, саркардалик ишининг ўзига хос хусусияти ва услуби ҳақидаги фикрларимни ўртоқлашмоқчиман. Фикримча, китобнинг бутун мазмуни шуни тақозо қилади. Олдинги бобларда мен фронт ва армия миқёсидаги лашкарбошилар, уларнинг қўшинларга раҳбарлик қилиши ҳақида кўп гапирдим-у, аммо улар ҳақида ёзганларимнинг кўпи мен ўзим улар билан бирга иштирок қилган ҳарбий операцияларга, Ставканинг ва Бош штабнинг фаолиятига боғлаб ёзилган эди. Бироқ совет саркардаларига оид бир қанча умумий масалалар ёритилмай қолган эди, лекин, менинг фикримча, уларнинг жанговар ишлари анча мароқлидир, яна шуниси ҳам борки, уларнинг баъзилари ҳақида турлича фикрлар юритилади.

Аввало «саркарда» тушунчасининг ўзи ҳақида бир неча сўз айтмоқ керак бўлади.

Фикримча, тарихий адабиётимизда «саркарда» тушунчасининг оператив — стратегик даражадаги лашкарбошилар билан боғлаб қаралиши тўғридир. Бундан ташқари, жанг майдонларида ўзларининг ҳарбий санъатини ва талантини, мардлигини ва ғалабага бўлган азму қарорини энг яққол кўрсатган лашкарбошиларни ҳам саркардалар сирасига киритиш тўғридир.

Афтидан, улар сирасига даставвал фронтлар ва армияларнинг қўмондонларини киритиш адолатли бўлса керак. Қўшинларимизнинг муваффақиятлари учун энг катта жавобгарлик уларнинг зиммасига тушган эди. Фақат улар ҳарбий кенгашларга ва штабларга таяниб, қурол-аслаҳалар билан яхши таъминланган қўшинларимиздан усталик билан фойдаланиб, стратегик операцияларни ўтказган чоқда Олий Бош қўмондонлик Ставкаси қўйган вазифаларни муваффақият билан ҳал қилишлари мумкин эди. Ҳатто энг талантли командирларни саркардалар қаторига киритиш тўғрисидаги шубҳалар, менимча, асоссиздир. Ҳозирги замон армияси стратегик операцияларнинг планларини амалга оширганда фронтда йирик ва асосий умумқўшин ёки бошқача бир қўшилма ҳисобланади. Армияларнинг — у хоҳ умумқўшин, хоҳ танк армияси ёки ҳаво кучлари армияси бўлсин — қўмондонларининг роли ғоят катта, бинобарин, талантли командармлар талантли кишилар эди, биздаги Қуролли Кучларда эса деярли барча армия қўмондонлари, айниқса Улуғ Ватан уруши охирларида шубҳасиз, энг тажрибали саркардалар эдилар.

Коммунистик партиянинг ғоят катта хизматги шундаки, у уруш давомида совет лашкарбоши кадрларини юқори кўтариб тарбиялай билди ва бу кадрлар фронтлар ва армияларнинг қўшинларига раҳбарлик қилишни бемалол уддалай олдилар. Мазкур китобда мен И. В. Сталиннинг «бизда ўз Гинденбургларимиз йўқ», яъни унақа саркардалар йўқ, деган сўзларини келтирган эдим. Бу сўзлар 1942 йилнинг баҳорида, бизнинг қўшинларимиз жанубда муваффақиятсизликка учраган чоқда бўлган мунозарада айтилган эди. И. В. Сталин бизда энг аъло саркардалар бор, деб ҳисобларди ва улар билан фахрланарди. Шуниси ҳам шубҳасизки, бизнинг қўмондонларимиз мураккаброқ ва қийинроқ вазифаларни номи юқорида зикр этилган немис генерали биринчи жаҳон урушида бажарган вазифадан кўра аъло даражада қойилмақом қилиб бажардилар.

Албатта, истеъдодли ва тажрибали лашкарбошилар бизда етарли даражада дарҳол пайдо бўлгани йўқ. Урушнинг биринчи йилида биз раҳбарлик лавозимларга, айниқса фронтлар ва армияларга қўмондонлик лавозимларига қўйиладиган генералларга доимо танқислик сезиб турдик. Улар ҳатто ишда ўзларини кўрсатишга улгурмасданоқ тез-тез алмаштириб туриларди. Лекин ўшанда ҳам бизда Г. К. Жуков, И. С. Конев, К. К. Рокоссовский, Н. Ф. Ватутин, Р. Я. Малиновский, Л. А. Говоров, С. К. Тимошенко ва улар сингари кўпгина яхши тайёрлиги бўлган саркардалар бор эди.

Фикримча, ёш кадрларни эски кадрларга қарама-қарши қўйиш нотўғридир. Қуролли курашда асосан ёш кадрлар ютиб чиқди, деган нуқтаи назар танқиддан тубан туради. Қуролли Кучларимиздаги раҳбарлик лавозимларини, шу жумладан фронтлар ва армияларнинг қўмондонлиги лавозимларини кўп ҳолларда гражданлар урушида тажриба орттирган лашкарбошилар ишғол қилган эдилар. Бирон киши раҳбарлик лавозимини эгалламай қолган экан, бунда ёшу қариликнинг ҳеч бир алоқаси йўқ. Мен юқорида Совет Иттифоқи Маршали Г. И. Куликнинг армияга қўмондонлик қилишни ҳам, Ставканинг вакили вазифасини бажаришни ҳам уддалай олмаганлигини айтиб ўтган эдим. Бунинг сабаби эса ёшда эмас, балки етарлича тайёргарлик бўлмаганлигида, шахсий сифатда эди. Бу лавозимлар унинг ўрни эмас эди.

Жанубий фронт қўмондони Д. Т. Козлов кўп жиҳатдан айбдор эканлигини, унинг айби билан 1942 йилда Қримни озод қилиш операцияси барбод бўлганлигини, шунинг учун у ишдан четлатилганлигини мен юқорида ёзиб ўтган эдим. Лекин Д. Т. Козлов софдил ва Ватанга содиқ генералдир. Унинг фронт қўмондонлиги вазифасини бажара олмаганлигининг сабаби фақат шу эдики, бу вазифани бажариш унинг қўлидан келмас эди. Д. Т. Козлов фронт қўмондонлигининг ўринбосари қилиб тайинлангандан кейин эса унинг ишлари юришиб кетди. Армияларнинг қўмондони вазифаларига тайинлаганда ҳам бундай воқеалар учраб турарди. Уруш — қўшинларни бошқара билишнинг энг қаттиқ синовидир. Фронт ёки армия қўмондони қилиб тайинланган бирор лашкарбоши бу синовдан шараф билан ўтолмаган ва саркарда деб эътироф қилишга лойиқ кўрилмаган экан, бу тамомила табиийдир.

Уруш йилларида муваффақиятли саркардалик фаолиятининг ҳал қилувчи мезони, албатта, фронт ва армия стратегик операцияларини бажариш, душманни жиддий мағлубиятга учратиш санъатидан иборат эди. Бизнинг фронт ва армия қўмондонларимиз умуман бу вазифани муваффақият билан бажардилар. Бизнинг барча ҳужум операцияларимиз, айниқса Сталинград жангларидан бошланган ҳужум операцияларимиз ана шундан далолат беради. Бу операциялардан ҳар бирини командир ва сиёсий ходимлар составининг мардлигини ва букилмас иродасини кўрсатувчи далил дебгина ҳисобламасдан, балки шу билан бирга бу операцияларни ташкил этиш ва таъминлашнинг, уларга жалб этилган барча қўшин турларини энг қулай равишда мослаб қўшишнинг, операциялар давомида уларни моҳирона бошқаришнинг ҳамда жанговар ва оператив вазиятда юз берадиган барча энг мураккаб ўзгаришларга нисбатан тўғри тадбир топишнинг ёрқин намунаси ҳамдир. Бу операциялар натижасида биз душманни саваладик, саваланганда ҳам, одатдагидек, суворовчасига, яъни сон билан эмас, балки маҳорат билан саваладик.

Фронт ва армияларимизнинг қўмондонлари билимли ва тажрибали кишилар эди, улар оператив-стратегик вазиятга тўғри баҳо бера оладиган, шу вазиятга қараб жуда ўнғай ва душман учун кутилмаган қарор қабул қила биладиган, ўз штаби билан бирга энг жўн ва лекин эски андазага солинмаган ҳамда қўшинлар учун қулай бўлган операцияни ўтказиш планини ишлаб чиқишга, қабул қилинган қарорни бажариш учун қўшинларни тезлик ва диққат билан тайёрлашга қодир бўлган талантли лашкарбошилар эдилар.

Фронтлар ва армияларнинг қўмондонларининг ишлари ҳақида менда жуда яхши хотиралар қолган. Албатта, улар бир хилдаги кишилар эмас эдилар; уларнинг ҳар бирининг саркардалик фаолияти услубида илгариги ҳарбий хизмат тажрибаси билан, ўз характери билан йўғрилган қандайдир ўзига хос хусусияти бор эди. Қўшинларга раҳбарлик қилишда жуда ва жуда катта роль ўйнайдиган штаблар билан қўмондонларнинг муносабатлари ҳам турлича эди. Сталин ҳазиллашиб «Ярославлик донишманд» деб атаган К. А. Мерецковнинг саркардалик услуби, менинг фикримча, яхши маънодаги мулоҳазакорлик ва эҳтиёткорлик билан ажралиб турарди. Кирилл Афанасьевич ўзининг фронтга доир қарорларини дастлаб Бош штаб билан келишиб олишни афзал кўрар, ишлаб чиқиладиган бирон проблема бўлса, бу ҳақда албатта «юқори доира»нинг фикрини аниқлаб оларди. Характери жиҳатидан хийла қатъиятли ва қаттиққўл бўлган Г. К. Жуков масалаларни дадил ҳал қилар, жанг ҳаракатларини олиб бориш учун жавобгарликни тамомила ўз зиммасига оларди; албатта, у Ставка билан алоқа боғлаб турарди ва кўп ҳолларда унга мақсадга мувофиқ қарорни айтиб турарди. Операцияларни ишлаб чиқишга Г. К. Жуков ижодий ёндошиб, қўшинларнинг ҳаракат усулларини ажойиб тарзда янгича белгилаб берарди. Г. К. Жуков Улуғ Ватан уруши саркардалари ичида энг ёрқин сиймолардан бири десам, янглишмасам керак, деб ўйлайман.

Фикримча, И. С. Конев ҳам худди шундай кучли характерга эга эди. Назаримда, у кўпроқ қўшинлар орасида бўлишни яхши кўрарди. Бирон операцияни ўтказишга қарор қабул қилган ҳамон дарҳол армияларга, корпусларга ва дивизияларга жўнаб кетарди ва у ерда ўзининг энг бой тажрибасидан фойдаланиб, қўшинларни жанг ҳаракатларига тайёрларди. Операция планига доир қолган ҳамма ишларни унинг штаби бажарарди. Унутилмас К. К. Рокоссовский ғоят зўр саркардалик талантига эга эди. У ҳам оператив масалаларни ҳал қилганда ва қўшинларни бошқарганда штабга маҳкам таяниш маҳорати билан ажралиб турарди. Константин Константинович штаб бошлиғи генерал М. С. Малинин билан жуда яхши муносабатда эди. Уруш охирларида К. К. Рокоссовский бошқа фронтга тайинланганида, улар, М. С. Малининнинг айтишича, кўз ёши билан хайрлашганлар. Улар ўртасидаги бу дўстлик ишга боғлиқ яхши дўстлик эди.

Р. Я. Малиновский ва Ф. И. Толбухиннинг штаблар билан муносабати бирмунча бошқача эди. Илгари уларнинг ўзлари штабларда ишлаган эдилар, шунинг учун улар операция планини тайёрлаш вазифаларининг анча қисмини ўз зиммаларига олардилар. Операцияларга доир ҳужжатларнинг кўпчилигини уларнинг ўзлари ёзганлар. Бошқа қўмондонларда бу ишларни штабларнинг бошлиқлари бажарар эдилар. Федор Иванович юмшоқ характерли киши эди, лекин бунинг қусурини штаб бошлиғи генерал С. С. Бирюзов моҳирлик билан чиқарар эди, чунки у қабул қилинган қарорларни амалга оширишда қатъият ва азмият билан иш кўрарди.

Л. А. Говоров талабчан ва қаттиққўл эди. Сиртдан қараганда у қуруқ ва ҳатто бадқовоқ бўлиб кўринарди, ҳақиқатда эса у энг дилкаш киши эди. У ҳеч кимга ҳеч қачон қаттиқ гапирмасди, агар бирон нимадан норози бўлса, ё индамай ўтирарди, ёки ўз-ўзича нималарнидир ғудурларди. Леонид Александровичнинг саранжом-саришталигига кишининг ҳаваси келарди. Фронт бошқармасининг ҳеч бир офицери унда бекор ўтирмасди. У штаб ишини жуда яхши биларди, лекин штаб бошлиғи бажариши лозим бўлган вазифаларни ўз зиммасига олмас эди. В. Д. Соколовскийнинг ишида ҳам кўпгина ижобий томонлар бор эди, операцияларнинг планларини ишлаб чиққанда унинг бу ижобий томонлари айниқса яққол кўринарди. У фронт штаби бошлиғи бўлганда ҳам, фронт қўшинлари қўмондони бўлганда ҳам ўз вазифасини муваффақият билан уддаларди. Аммо у штаб ишида — фронт штаби бошлиғи сифатида, урушдан кейин эса Бош штаб бошлиғи сифатида ўзини энг яққол кўрсатди.

Шубҳа йўқки, И. Х. Баграмян ҳам истеъдодли саркардадир. У қўмондонлик ишида ҳам, штаб ишида ҳам тажрибага эгадир. Унинг бу фазилати унга қўшинларга раҳбарлик қилишни муваффақиятли ҳал этишда ҳам, операцияларнинг планларини ишлаб чиқишда ҳам ёрдам берарди, шу билан бирга у албатта ғалабага етиш учун энг қисқа йўлларни излаб топишга ҳаракат қиларди. Иван Христофорович ҳам характер жиҳатидан қаттиққўл ва бир сўзлидир.

Баъзи бировлар саркарданинг характери — қаттиқлигини қўполлик билан тенглаштирмоқчи бўладилар. Айрим лашкарбошилар томонидан қўполлик қилиш фактлари баъзан учраб турарди. Лекин, менимча, бу икки тушунчани чалкаштириш ярамайди. Мен қўполликни саркарданинг характерига хос хусусият деб, айниқса қўшинларга раҳбарлик қилиш белгиси деб ҳисобламайман. Менинг фикримча, ҳамма гап лашкарбошининг ўзини тута билишидадир.

Бир куни мен фронтдан Ставкага келдим. Фронтда ишлар яхши бормоқда эди. Олий Бошқўмондон Ставка вакилларининг ишларидан мамнун эди. И. В. Сталин менга мурожаат қилиб деди:

— Ўртоқ Василевский, сиз шунча катта қўшинга раҳбарлик қиляпсиз, натижаси ҳам ёмон эмас, аммо ўзингиз, чамаси, пашшага ҳам озор бермаган бўлсангиз керак.

Бу ҳазил эди, албатта. Лекин очиғини айтсам, осойишта бўлиш ва бақириб гапирмаслик ҳамиша ҳам осон бўла бермасди. Аммо... баъзан тишни-тишга қаттиқ босиб, нафасингни ютиб, ўзингни сўкиш ва бақиришдан тийишга тўғри келарди. Қўл остингдаги кишилар билан муносабатда ўзини муносиб даражада тутиш — совет лашкарбошисининг ажралмас сифатидир.

Олий Бошқўмондонлик Ставкаси ҳар бир лашкарбошининг индивидуал сифатларини билган ҳолда унга ёндошиб, фронтларнинг қўмондонларига, қуролли курашга, умуман бир андаза билан раҳбарлик қилмасдан, балки ҳар бир айрим ҳолда энг мақсадга мувофиқ формалар ва методларни қўлларди.

Маълумки, урушнинг бошларида, қўшинларни бошқариш ниҳоятда қийин бўлган чоқда, Ставка стратегик раҳбарликни йўналишларнинг бош қўмондонликлари орқали амалга оширарди. Фронтларда аҳвол унча-мунча барқарор формаларга киргач, йўналишларнинг бош қўмондонликлари бирин-кетин бекор қилинди ва Ставка фронтларга бевосита раҳбарлик қилишни ўз зиммасига олди. 1942 йилдан бошлаб Ставка, юқорида айтиб ўтилганидек, бир неча фронт кучлари билан каттароқ ҳужум операцияларини ташкил этиш ва ўтказиш чоғида мазкур фронтларнинг ҳаракатларини мослаштириш учун, кейинчалик эса уларга раҳбарлик қилиш учун, фронтларга ёрдам бериш учун ўз вакилларини юборди. Ставка вакилларини фронтларга юборганда Олий Бош қўмондон одатда бундай дер эди: «Қарор қабул қилинди, операция планлаштирилди, фронтларга директивалар берилди, вазифалар белгилаб қўйилди, энди эса Ставка олдида фронтларнинг қўмондонлигига ва қўшинларига улар олдига қўйилган вазифаларни тушуниб олишларига, яхшилаб тайёргарлик кўриб, мазкур вазифаларни муваффақият билан бажаришларига ёрдам беришдан иборат асосий вазифа кўндаланг бўлиб турибди. Бу вазифани Ставканинг масъул вакиллари сифатида сизлар бажаришингиз лозим».

Урушнинг сўнгги йилида совет-герман фронти кўлами кескин қисқарди, ҳаракатдаги фронтлар сони камайди, асосий йўналишларда ҳаракат қилаётган фронтларнинг аҳамияти эса ошди, ана шундан кейин стратегик раҳбарликнинг оралиқ бўғинларини ташкил этишга эҳтиёж қолмади, шунинг учун фронтларга бевосита раҳбарлик қилишни Ставка яна ўз зиммасига олди.

Р. АБДУРАҲМОНОВ таржимаси.

Танишинг: артист Александр Калягин

Сен-Себастьян (Испания)даги халқаро кинофестивалда «Механик пианино учун тугалланмаган пьеса» совет бадиий фильми Катта олтин чиғаноқ совринига сазовор бўлди. Ушбу фильмни режиссёр Никита Михалков А. П. Чехов асарлари бўйича суратга олган. Бош ролни— Михаил Платонов ролини ССР Иттифоқи Москва бадиий академик театрининг артисти Александр Калягин ижро этган.

Александр Калягиннинг босиб ўтган йўли машаққатли бўлди. Баъзан у иккинчи даражали ролларни ижро этишга ҳам мажбур бўлди. Унинг ота-оналари ўз фарзандларининг «чинакам» касб эгаси бўлишини истар эдилар. Шунинг учун у медицина билим юртида таҳсил кўрди, кейинчалик икки йил «Тез ёрдам» хизматида ишлади. Шу билан бир вақтда у медицина ходимлари маданиятининг декламаторлар группасида ҳам шуғулланди. Вахтангов студиясида, Таганкадаги театрда, Ермолова номидаги театрда, Москва бадиий академик театрида шуғулланди.

«Платонов менинг ярим ҳаётимни олиб кетди,— деб ёзади у ўзининг ён дафтарида,— у кинодаги фаолиятим, мен ижро этган Платонов мени куйдириб юборди ва бу мен учун изсиз йўқолмайди. Бу Чеховдир» — деб ёзган эди у.

СУРАТДА: «Механик пианино учун тугалланмаган пьеса» фильмидан бир кўриниш. Платонов ролида артист Александр Калягин.

Ҳурматли редакция! Африкада кўп мамлакатлар жойлашган. Нима учун унинг номи Африка? Шу қитъа ҳақида тўлиқроқ маълумот берсангиз.

Т. ОЛЧИНБОЕВА,
ишчи.

Дунё бўйлаб саёҳат

АФРИКА ҚАНДАЙ ЕР?

Одамларда қизиқ одат бор: улар фақат чақалоқлар г а г и н а эмас, балки ҳамма нарсаларга, шу жумладан, шаҳарларга, кўчаларга, боғларга, ҳаттоки кўлларга, дарёларга, тоғларга, қитъаларга ўзига хос ном қўядилар. Қизиғи шундаки, ҳар бир номнинг ўз мазмуни ва тарихи бор. Хўш. Африка сўзининг маъноси нима экан?

Қадимги грек ва римликлар аввалига Африкани унинг Ўрта ер денгизи бўйидаги Либу халқи номи билан Ливия деб аташарди. Дарвоқи, ҳозир эса, қитъанинг шимолий қисмидаги давлатлардан бири Ливия деб аталади. Эрамиздан илгари Карфагендан (ҳозирги Тунис давлатининг ўрнида) жануброқда бербер уруғига мансуб африги (африди) қабиласи яшар эди. Эрамиздан икки аср илгари римликлар Карфагенни босиб олишди ва у ерда Римнинг провинциясини ташкил этиб, унга Африка деб ном беришди. Ўрта аср бошларида бу ном Жазоирга ва Ливияга тарқалди. Европаликларнинг мустамлакачилик ҳаракатлари туфайли бу ном аста-секин бутун қитъага қўйилди.

Африка сўзининг бир неча маъноси бор дейишади. Бёрберча «афри» сўзи «ғор» демакдир. Лотин тилида эса «иссиқ», арабча афак — «чанг» ёки «қуруқ» демакдир.

Африка қитъасининг майдони ороллари билан биргаликда 30,2 миллион квадрат километрга тенг бўлиб, катталиги жиҳатидан фақат Осиёдан кичик, Европадан эса уч баробар каттадир.

Африка аввало ҳамма бошқа қитъалардан табиатининг табиийлиги билан ажралиб туради. Бу ерда ҳам одам боласи оёғи кам босган саҳролар, тропик ўрмонлар, яйловлар ва тоғлар мавжуд. Африканинг кўп қисми тоғ тизмалари ва баландликлардан иборат бўлиб, улар асосан қуруқликнинг четки шарқий қисмида жойлашган. Улардан энг йириги Атлас бурма тоғлари ва Ҳабашистон тоғларидир. Бу тоғларнинг баъзи жойлари лава билан тўлган ва вулканлар кўтарилиб туради. Африкадаги энг баланд тоғ тизмаси бўлган Килиманджаро-Кибонинг энг осмонўпар чўққиси 6100 метрга тенг.

Табиатнинг мўъжизасини қарангки, қуруқликлар ичида энг жазирама иссиқ бўлган Африкада ҳам музликлар мавжуд! Қитъадаги музликларнинг умум майдони 23 квадрат километрга тенг бўлиб, бизнинг ўлкамиздаги Абрамов музлигига тенгдир.

Африка барча қитъалар ичида энг бой ҳисобланади. Унинг жанубий қисмида фойдали қазилмалардан олмос, олтин, уран, платин, кумуш, марганец, хром, мис, кобальт ва бошқа кўп бойликлар топилган. Қитъанинг шимолий қисми эса, дунёнинг энг йирик нефть зоналари билан машҳур.

Экватор чизиғи материкни тенг икки қисмга бўлиб, ундан шимол ва жануб томонда йил фасллари бир-бирига тескаридир, яъни шимолида ёз бўлганда жанубида қиш бўлади ва аксинча. Африкадаги Триполи шаҳри (Ливия) яқинида Ер юзида энг юқори ҳарорат кузатилган бўлиб, у 58 даражага тенг.

Африкадаги энг серёғин жой Дебунжа (Камерун тоғ этаги)да бўлиб, (9655 мм) у ерда Тошкент шаҳридагидан кўра қарийб 30 баробар кўп ёғингарчилик кузатилади.

Бу қитъа дарёларга бой бўлиб, улар ўзларининг улкан ва гўзал шаршара ва остоналари билан машҳур. Африкадаги энг серсув дарё Конго, энг узун (6671 километр) дарё Нил дарёсидир. Африкадаги энг йирик кўллар тектоник йўл билан ҳосил бўлган. Танганьика кўлининг чуқурлиги 1435 метрга тенг бўлиб, чуқурлиги жиҳатидан дунёда Байкал кўлидан кейин иккинчи ўринда туради.

Қитъада чўллар бошқа қуруқликлардан кўра кўпроқ бўлиб, умум майдонининг учдан икки қисмини ташкил этади. Дунёда «одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куядиган» саҳроси Кабир чўли ҳам шу қитъанинг шимолий қисмида жойлашган.

Бу қитъа ҳайвонот дунёси бой ва хилма-хил бўлиб, бошқа қуруқликларда аллақачон йўқолиб кетган ҳайвонлар ҳам топилади. Бу ерда сиртлон, думсиз маймунлар, кўзойнакли илон, туяқуш, бир ўркачли туя, филлар, буйволлар, қизилиштон, жайрон, бегемот, арслон ва қоплонлар кўп. Ноёб ҳайвонлар табиий қўриқхоналарда муҳофаза қилиняпти.

Африкада 340 миллион киши истиқомат қилиб, улар негроид, европеид ва монголоидлардир. Марказий Африкадаги тропик ўрмонларда пакана негроидлар, Нилнинг юқори оқимларида ва Шари дарёси ҳавзасида ер юзида энг баланд одамлар яшаб, уларнинг ўртача бўйи 182 сантиметрни ташкил этади.

Қитъа ҳар доим ўзининг қалин ўрмонзорлари, қорли тоғлари, бепоён чўллари ва тарихий обидаларга бой шаҳарлари билан сайёҳларни ҳайратда қолдириб келяпти.

А. АКБАРОВ,
география фанлари кандидати.

КОНКУРС ЯКУНЛАНДИ

Меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик тадбирларига бағишланган энг яхши ҳаваскорлик фильмлари учун ўтказилган республика конкурси якунланди. Тошкент 1-уйсозлик комбинати ҳаваскорлик киностудиясининг «Ўжар станок», Бухородаги 220-механизациялашган кўчма колонна киностудиясининг «Қармоқ» лентадари ва Самарқанддаги «Кинап» заводи кино ҳаваскорлари суратга олган «Сир нимада?» фильми Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг дипломлари ва мукофотлари билан тақдирланди.

(ЎзТАГ).

ЗАПОРОЖЬЕ ОБЛАСТИ. Тарих фанлари кандидати Н. Н. Чередниченко раҳбарлигидаги Украина ССР Фанлар академияси археология институтининг Азовбўйи экспедицияси ажойиб топилдиқни қўлга киритди. Бердянск яқинидаги скифлар қўрғонини қазиш вақтида олимлар 13 метр чуқурликдан вино сақланадиган идишларни, от юганининг тилла безакларини топишди. Қазиш ишлари ва топилдиқларни ўрганиш давом этмоқда.

СУРАТДА: институтнинг катта лаборанти Е. Фиалко қўрғондан топилган тилла буюмларни намойиш этмоқда.

А. Красовский фотоси.

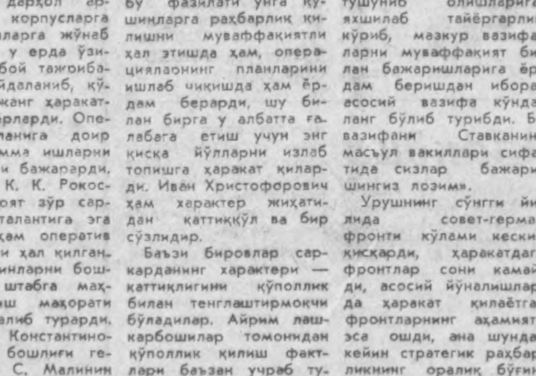

ТОМОШАБИН МУЛОҲАЗАСИ

САҲРО ҲАМ ТОР

Таниқли адиб Асқад Мухтор бир йилча муқаддам китобхонлари ҳукмига янги — «Бўронларда бордек ҳаловат» қиссасини ҳавола этган эди. Яқинда шу асар асосида тайёрланган «Саҳро тор» драмаси Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри саҳнасида муваффақиятли намойиш этилди.

Асарда асосан бунёдкор совет кишиларининг яйдоқ саҳроларни, гармсел изғиб ётган чўл-у биёбонларни кезиб, маъдан ахтариши, олтин конлари топиши ва ўша ерларни ободонлаштириши ҳикоя қилинади. Яъни, хазина топилгач у ерда улкан комбинат қурилади, янги, кўркам шаҳар бунёд этилади! Ана шундай кенг кўламдаги улуғвор ишларни амалга ошираётган партия ва давлат арбоблари улуғланади.

Асардаги асосий қаҳрамон — Мардонқул Заргаров. У —улкан қурилишда раҳбар. Биз унинг сиймосида етмишинчи йилларнинг корчагинчиларини кўрамиз. Заргаровнинг ҳаракатлари кишини ҳайратга солади! У бутун ҳаётини улкан иншоот ва қурилишлар тиклашга, партия ва ҳукуматимиз зиммасига юклаган улуғвор топшириқларни шараф билан ўташга бағишлайди. Мана шу йўлда у ўзининг йигирма йиллик хотинидан ҳам воз кечади. Тўғрироғи, улар бир-бирини тушунолмайди. Заргаровнинг хотини — Фотима. У — санъаткор. Унинг ҳам ўз дунёқараши, ўз олами бор. Фотимага эрининг саҳрома-саҳро кезиб юриши ғалати туюлади. У шаҳарда яшашни истайди. Энг муҳими — санъатсиз ҳаётини тасаввур ҳам қилолмайди. Шу сабаб, эрининг ҳам шаҳарда яшашини истайди.

Шу орада Заргаровга янги топшириқ юкланади. У яна чўли-биёбонлар сари отлана бошлайди. Буни кўриб, Фотима аччиқ изтироб чекади.

— Энди кетманг, — дея ёлворади у. — Худди тирик беваман, тушуняпсизми?!

Бироқ Заргаров улкан мақсад билан яшаётган киши. У хотинининг дилидагини пайқамайди. Бу образни СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Зикир Муҳаммаджонов яхши талқин қилган. Фотима ролини ижро этган Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Риҳси Иброҳимова Фотиманинг бутун ички дунёсини, аёл ва санъаткор сифатидаги мураккаб руҳий оламини очишга эришади.

Заргаров ролини ижро этган СССР халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов ўз қаҳрамони хатти-ҳаракатларини табиий ва жонли чизишга, энг муҳими, юрагида битмас-туганмас куч-қудрат яширинган тиниб-тинчимас шахс сифатида талқин қилишга эришган. Шундай бир одамнинг ўз оиласига бефарқ қараши, бахтсизлиги томошабинни ташвишлантиради. Лекин уни ҳам тушунадиган Зиёда борлиги кишини қувонтиради. Кўп жиҳатлари билан Заргаровга яқин бу образни артист Д. Исмоилова яратган.

Асардаги бошқа қатор образлар борки, уларни театрнинг Эркли Маликбоева, Икрома Болтаева, Теша Мўминов, Ёқуб Аҳмедов, Турғун Азизов каби талантли санъаткорлари яратишди.

Томошабинларда катта қизиқиш уйғотаётган бу асарни театрнинг бош режиссери Баҳодир Йўлдошев саҳналаштирган. Асарда ифодаланган манзараларни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР Давлат мукофоти лауреати Г. Р. Брим яратган.

Р. ИСМАТУЛЛАЕВА.

Тошкентнинг спорт ҳаёти

• Жаҳон чемпиони Руфат Рисқиев билан суҳбат

«БОКС—МЕНИНГ ҲАЁТИМ»

Ҳурматли редакция! 1974 йилги жаҳон чемпиони, 1976 йилдаги Монреаль олимпиадасининг кумуш совриндори, тошкентлик машҳур боксчи Руфат Рисқиев XXII Олимпиада ўйинларида иштирок этиш ниятидами? У ҳозир бокс билан шуғулланяптими?

Бокс мухлисларидан Қ. Ҳамроев, О. Солиев, Ж. Мусабеков, А. Фокин, Л. Зиёдуллаев ва бошқаларнинг редакцияга йўллаган хатлари ана шу мазмунда. Мухбиримиз бокс ишқибозларининг ана шу илтимосига биноан СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Руфат Рисқиев билан учрашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат қилди:

— Руфат Асадович, ҳар бир йил киши ҳаётида маълум из қолдиради. 1977 йил сиз учун қай жиҳатдан характерли бўлди?

— Маълумки, 1977 йил улкан воқеаларга бой йил бўлди. Ватанимизнинг 60 йиллик тўйини нишонладик. Янги «Бахтнома» қабул қилдик. Пахтакорларимиз рекорд ҳосил етиштирдилар. Ёки спортчилар тили билан айтганда яна бир бор «олтин шоҳсупа»га кўтарилдилар. Республикамиз спортчилари ҳам Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда муваффақиятли иштирок этишди... Буларнинг ҳаммаси ҳар бир совет кишисининг ҳаётида, шахсан менинг ҳаётимда ҳам энг қувончли дамлар бўлди. Лекин, қолаверса, олдиндан айтиб қўяй: мен рингни тарк этдим...

— Кечирасиз, тарк этдим сўзини қандай тушуниш мумкин? Бу — боксдан бутунлай воз кечдим деган гап эмасми?

— Йўқ, албатта. Умуман ринг билан бутунлай хайрлашмоқчи эмасман. Бокс — бу менинг севган касбим. Бокс — бу — менинг ҳаётим. Фақат янги йилдан бошлаб тренерлик ишига ўтдим. Эндиликда, «Динамо» кўнгилли спорт жамиятининг ёш боксчиларига устозлик қиламан.

— Наҳотки, аҳдингиз қатъий бўлса? Бокс шинавандалари сизни Москва Олимпиадаси рингида кўриш умидида эдилар-ку!

— Биласизми, одатда кўпгина спортчилар ўттиз ёшгача майдонга чиқишади. Мен ҳам Москва Олимпиадасига худди мана шу ёшда бораман. Аммо орзум — тренер сифатида бориш. Кишининг ёши ўтган сари унда ўз маҳоратини ёшларга ўргатиш иштиёқи туғиларкан. Менда ҳам ана шу иштиёқ устунлик қилган бўлса ажаб эмас...

— Сиз янги йилда шарафли ва масъулиятли ишга қўл урибсиз. Айтинг-чи, ҳозир ўзингиз устозлик қилаётган ёшлар ҳақида қандай фикрдасиз? Улар ўртасида сиз каби республикамиз бокс шуҳратини океан ортига олиб ўтувчи умидли ёшлар борми?

— Бор... Номларини санаб ўтирмайман. Фақат шуни айтмоқчиманки, уларни ҳали олдинда бокснинг ўзига хос машаққатлари кутмоқда. Боксчи бўлиш учун кучли ирода керак. Уни тарбиялаш, чиниқтириш бизнинг — тренерларнинг энг муҳим вазифамиздир! Ирода машқда ва эркин жанг практикасида, турли вазндаги боксчиларни шартли учраштириш орқали чиниқтириб борилади. Ёш боксчилар ўз устларида тинмай изланишлари, машқ қилишдан эринмасликлари, ҳозирги замон ва совет бокси мактабларининг ўзига хос тактика-техника услубларини қунт билан ўрганишлари лозим.

— Сиз юқорида бокснинг ўзига хос машаққатлари бор, деб айтдингиз. Нима учун кўпгина ёшлар ана шу машаққатларга чидолмай рингни ташлаб кетишади?

— Кучли ва мард бўлиш идеали — ҳар бир ёшнинг орзуси. Ҳар бир йигит фақат маънавий жиҳатдангина эмас, балки жисмонан кучли бўлишни истайди. Мана шу истак уни спорт даргоҳига етаклаб келади, спорт билан шуғулланишга мажбур этади. Аммо сиз айтгандек, уларнинг кўпчилиги тезда хайр-маъзурни насия қилишади. Сабаби улар дастлабки жисмоний тайёргарлик машқларига, боксчилар таъбири билан айтганда «ҳали етилмаган зарба»ларга дош беролмайдилар. Чунки уларнинг ҳар бирининг ўзига хос характери, психикаси бор. Бири ғайратли, ҳаракатчан, ботир, жаҳлдор, бошқа бири эса парвосиз, бўш, беғам, яна бири ҳамма нарсани тез уқиб олувчи, барча ўргатилган усулларни тез ва аниқ бажарадиган бўлади. Табиийки, бундай турли характерли ёшлардан — жасур, ғайратли, ташаббускор, иродали, доимо ғалабага интилувчан спортчини етиштириш мураккаб вазифа.

Парвосиз, вазмин боксчининг маҳорати аста-секин ўсса-да, у жангнинг техникаси ва тактикасини пухта ўзлаштириб олади. Ҳамма усулларни тез ўрганиб оладиган шогирдга янада талабчан бўлиш керак. Чунки, бундайларнинг кўнгли боксдан тез совуйди.

Машқларга келсак, улар хилма-хил. Боксчиларни жисмоний жиҳатдан тайёрлашда ялпи ўстириш характеридаги (енгил атлетика, спорт ўйинлари, штанга, чанғи ва ҳоказолардан) ва махсус тайёргарлик характеридаги машқлардан (тайёрлайдиган имитацион ўйинлар, силжиб юриладиган, рақиби билан қўлқопсиз машқлардан) иборат. Одатда тренерлар тактика топшириқлари бериш системасини қўллайдилар. Бу топшириқлар мураккаблиги жиҳатидан турлича ва индивидуаллаштирилган бўлади. Шу билан бирга, ҳамма боксчилар учун бир хил бўлган ва аста-секин мураккаблашиб борадиган тактика топшириқлари ҳам қўлланилади. Табиийки, турли характерли ёшларнинг баъзилари бунга чидайди, айримлари эса...

— Эсингиздами, 14 ёшингизда дўстларингиз Пўлат Умаров, Боря Билис, Вали Каримов, Баҳодир Афзалов, Али Раззоқовлар билан пионерлар саройига — Сидней Львович Жексон ҳузурига боргандингиз. Ўртоқларингиз бир йил ўтар-ўтмас боксдан воз кечишди. Сиз эса қолдингиз. Ўшанда сизни қандай куч бу ерда ушлаб қолганди?

— Сиз менга ўша ҳаяжонли дамни яна бир бор эслатдингиз. У кунни эсдан чиқариб бўладими... Менинг фаолиятим шу кундан бошланган. Дўстларимнинг кетиши мен учун қанчалик ачинарли бўлганини айтиб ўтирмайман... Боксга бўлган мендаги иштиёқ, қолаверса тренер Сидней Львовичнинг ғамхўрлиги мени бу ерда ушлаб қолди. Мен унинг қўл остида бокс бўйича тайёргарлик мактабини ўтадим. Оғир дамларда, муваффақиятсизликларга учраганимда; тушкунликка тушганимда у киши менга «Руфат, бўш келма, ҳали сендан шундай боксчи чиқсинки, кўп марта чемпион бўласан!..» деб юпатарди. Ғалабага, фақат ғалабага ундар эди у. Бу унинг энг яхши хислатларидан бири эди.

— Маълумки, ҳақиқий бокс жанги кишини завқлантиради. Кўпгина тажрибали боксчилар рингда ана шундай завқли жанг олиб борадилар. Бунинг сири нимада?

— Жуда тўғри айтдингиз. Машҳур совет боксчилари В. Агеев, Б. Лагутин, В. Енгибарян, А. Шоцикас, О. Григорьев, В. Попенченко ва бошқаларнинг рингдаги жанги бокс мухлисларини жуда кўп марта мафтун этган. Хўш, нега? Улар жангда ва айни зарур пайтда ўз мускулларини батамом бўш тутишга устадирлар. Мускулларнинг бўш тутилиши спортчининг ҳаракатчанлигини оширади. Тажрибали боксчилар жангда «ишловчи» мускуллардан маҳорат билан фойдаланишиб, «ишламайдиган» мускулларни бўш тутишади. Бу билан жанг вақтидаги ҳаракатнинг ҳар бир цикли учун куч сарф этилиши минимум даражага қисқаради. Кимки мускулларни ўз-ўзидан юмшатишни, бўш тутишни яхши эгаллаб олган бўлса, ҳар бир янги ҳаракатни ёки зарба бериш йўлини тез ўзлаштира олади. Бошловчи ёш боксчилар ҳам аввал бошдан шунга эътибор беришлари керак.

— Руфат Асадович, ҳар бир жанг — ҳақиқий ижоддир. Боксда ҳам рақиблар кўп бўлганлиги учун унинг тактика вазифалари ҳам кўп. Баъзан жангда нотаниш рақибга нисбатан қўлламоқчи бўлган тактика амалга ошмай қолади...

— Ҳақиқатан, шундай жанглар бўладики, ўйлаган тактикани қўллаб бўлмай қолади. Бундай пайтда мушоҳада қилиш керак. Боксчи тез фикрлаши, жанг тактикасини тезда ўзгартира билиши зарур. Ўйлаб қўйилган тактикани йўққа чиқармаслик учун биринчи раунднинг илк дақиқалариданоқ ташаббусни қўлга киритишга ва танлаб қўйилган ҳаракат планини ниҳоясига етказишга ҳаракат қилиш керак. Бунинг учун рақибни ўзи учун қулай бўлган усулда жанг қилишга мажбур этган маъқул. Рақиб учун ноқулай бўлган жанг масофаси уни турли усуллар ёрдамида бу масофадан чиқиб олиш йўлларини излашга мажбур этади, аммо боксчи унга қарши чоралар кўрмоғи лозим. Жангда боксчининг ташаббус кўрсатиши рақибининг иродасини бўшаштиради, ҳаракатларини бўғади, саросимага туширади, ҳимояга ўтишга мажбур этади ва ниҳоят уни мағлуб қилади.

— Гавана рингидаги жангларингиз ҳанузгача ишқибозлар хотирасида. Сиз ўзбек совет боксига салмоқли ҳисса қўшдингиз. Сиздек моҳир боксчини рингда бошқа кўрмаслик бокс мухлислари учун албатта ачинарли. Ўйлайманки, улар сизни тўғри тушунишади. Чунки сиз энди устозсиз. Улар сизнинг шогирдларингизнинг рингга чиқишларини сабрсизлик билан кутишади. Энди марҳамат қилиб, сўнгги саволга жавоб берсангиз: бокс ёшларнинг ҳаётида қандай роль ўйнайди?

— Бокс кишини иродали, мард, сахий, бақувват, соғлом, соф, маънавий пок, одобли, эстетик савияси юқори бўлишга ёрдам беради. Ҳар бир ёш йигит спорт билан, айниқса бокс билан шуғуллanса, ўйлайманки, ҳеч хато қилмаган бўлади.

Суҳбатни
Тўхтамурод ТОШЕВ
олиб борди.

ҚАНДАЙ ЧИРОЙЛИ АРЧА.

Р. Альбенов фотоэтюди.

АГИТБРИГАДА КЎРИГИ

Ўзбекистон агитация-бадиий бригадалари ва халқ агиттеатрларининг «Конституция яшамоқда, амал қилмоқда, ишламоқда» шиор остида республика кўриги эълон қилинди. Кўрикни Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва республика театр жамияти ўтказади. Конкурсни ўтказишдан кўзда тутилган мақсад — жаҳонда биринчи социалистик давлат эришган муваффақиятларни пропаганда қилишдан, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун курашда бадиий ҳаваскорликнинг ролини оширишдан иборатдир. Кўрик келгуси йил апрель ойида тугайди.

• Инсон ва табиат

Ширин—шакар қовун

Чироқчи районидаги «Восход» совхозининг полизчилари қовундан мўл ҳосил олишга эришдилар. Улар етиштирган қовунларнинг деярли ҳаммаси савдо шохобчаларига чиқарилади, маҳсулот одатда нуқул биринчи навларга қабул қилиниб олинади.

Қовун уруғининг сифатини яхшилаш усули полизчиларнинг баракали меҳнат қилишига кўмаклашмоқда. Бу ерда маҳаллий синаш станциясида уруғликни тадқиқ этиш поёнига етказилди. Олимлар қовун уруғини асраш ва экишдан олдин дорилашнинг самарали усулларини, қовун етиштириш ва уни узишнинг энг мақбул технологиясини таклиф қилдилар.

Даштдаги тут дарахти

Бадайтўқай қўриқхонасининг шу ерда ўсимликларни тадқиқ этаётган ходимлари Султон вайс тоғининг одам бориши қийин бўлган тоғли кичкина дарасида тут дарахтини топишди. Олимларнинг фикрича, бу тут дарахти дов-дарахтсиз, ҳатто бир неча юз километр масофада гиёҳ ҳам кўкармайдиган бу ўлкада парранда ёки инсон тасодифан тушириб юборган уруғдан униб чиққан. Тут дарахти яхши ўсмоқда, баланд саҳронинг қаттиқ шароитларига яхши мослашган.

Нодир бу дарахт ҳамиша назорат қилиниб турибди. Табиатшунослар ана шу тут дарахтининг ўсишига қараб саҳрода ўрмон барпо этиш имкониятларини ўрганишни мўлжалламоқдалар.

«Ўрмон аптекаси»дан

Ўзбекистоннинг тоғ ва водийларида ёввойи доривор ўт-ўлан йиғиш тугади. Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлиги ўрмон хўжаликларининг ходимлари «ўрмон дорихоналари»дан қабул пунктларига 130 тоннага яқин табиий дори-дармон келтирдилар. Республикада фармацевтика саноати учун бунча кўп миқдордаги қимматли хом ашё илк бор тайёрланиляпти.

Ўрмончилар келаси йили доривор ўт-ўлан тайёрлаш хилини кўпайтиришни мўлжаллаб турибдилар. Бунинг учун улар йиғиштириб олинадиган янги зоналар белгилаб қўйилди.

(ЎзТАГ).

◆ БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

ҚАНДНИНГ ОЗИ ШИРИН

Кунига овқатдан олинадиган калориянинг тахминан олтидан бир қисми қандга тўғри келса, бунинг фойдаси бор. Лекин баъзилар, айниқса болалар гўшт, сут, тухум, сабзавот ва мева ейиш ўрнига кўпроқ ширинлик истеъмол қиладилар.

Қанд жуда калорияли озиқ. Бир қошиқ шакар 18 калория беради. Ширинликни кўп еган киши тез семириб, касалликка тез-тез чалиниши мумкин.

Қандни кўп истеъмол этган кишининг тишини қурт ейди. Қанд еяётганда оғиздаги бактериялар кислота ҳосил қилади, ана шу кислота тишнинг эмаль қатламини емириб юборади, айниқса ёш болалар тишининг бузилишига шу сабаб бўлади.

Ширинлик оғизда қанча узоқ турса, тиш шунча тез бузилади. Шунинг учун қандни истеъмол қилиб бўлган заҳоти тишни яхшилаб ювиб ташлаш керак.

Қандни ҳаддан ташқари яхши кўрадиган кишилар орасида диабет (қанд) касаллиги кўп учрайди.

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

Волейбол бўйича аёллар командалари ўртасида бошланган СССР биринчилигининг биринчи босқичи ниҳоясига етди. Сўнгги турда Тошкентнинг «Автомобилист» командасининг қизлари Киев физкультура институтининг волейболчилари билан майдонга чиқишди. Ўйин ниҳоятда кескин вазиятда ўтди. Учрашув 3:2 ҳисобида «Автомобилист» фойдасига ҳал бўлди. Беш имкониятдан уч очко тўплаган ҳамшаҳарларимиз мамлакат биринчилигининг биринчи босқичи якунида кучли олтиликдан жой олишди. Иккинчи босқич мусобақалари 14—20 январь кунлари Боку шаҳрида бўлади.

* * *

8-ихтисослашган болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг рингида «Буревестник» кўнгилли спорт жамияти область Советининг биринчилиги бўлиб ўтди. Унда пойтахтимиздаги ўн олий ўқув юртининг спортчилари ўзаро беллашдилар. Ўз вазн-тоифалари бўйича Тошкент Давлат университетининг вакиллари К. Ёқубов, К. Халитов, Ф. Мавликаев, Ўзбекистон жисмоний тарбия институтининг студентлари: О. Ўтепов, В. Пан, М. Умаров, Р. Ҳисомов, И. Алибеков, Тошкент политехника институтининг вакиллари: Х. Аҳмаджонов, В. Корягинлар мусобақа шоҳсупасининг энг юқори поғонасига кўтарилишди.

Тайёргарлик бошланди

Тошкентда мактаб ўқувчиларининг XI Бутуниттифоқ спартакиадасига тайёргарлик бошланди. Бу спартакиадада келаси йили барча иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинграднинг ёш вакиллари иштирок этади. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Хўжаев бошчилигида ташкилот комитети тузилди. ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни маълум қилишди:

Спартакиада 10 октябрь куни Марказий «Пахтакор» стадионида тантанали суратда очилади. Спартакиада программасига спортнинг 21 тури бўйича мусобақалар киритилган. Енгил атлетика ва футбол мусобақалари шу ернинг ўзида ўтказилади. «Ёшлик» спорт аренаси қиличбозлар ва гимнастикачиларни, марказий «Юбилей» спорт зали эркин ва классик усулдаги курашчиларни, дзюдочиларни қабул қилишга тайёргарлик кўрмоқда. В. И. Ленин номидаги пионерлар саройида шахматчилар куч синашади. Ватерполчилар, сузувчилар, сувга сакровчилар ихтиёрига эса сув спорти саройи ҳамда армия спорт клубининг бассейни бериб қўйилади.

Ўзбекистон пойтахти спартакиаданинг тўққиз мингдан ортиқ қатнашчиси ва меҳмонларини қабул қилади ҳамда ўзининг энг яхши спорт базаларини мактаб ўқувчилари ихтиёрига бериб қўяди.

Спортчиларга маданий хизмат кўрсатиш учун тузилган махсус программада пойтахтнинг хушманзара жойлари билан таништириш, республиканинг бошқа шаҳарларига экскурсия қилиш кўзда тутилган.

(ЎзТАГ).

БЕЛОРУССИЯ ССР. Минскдаги «Соатлар» магазини мамлакатимиз соат заводлари томонидан тайёрланган 300 га яқин турли хил маҳсулотларни харидорларга тақдим этади. Минск заводида ишлаб чиқариладиган «Луч» маркали соат айниқса харидорлар диққатини ўзига жалб этмоқда. Бу ерда «Транзистор» заводи маҳсулоти — «Луч-3055» электрон механика соатлари, «Электроника» қўл соатларини ҳам кўриш мумкин.

СУРАТДА: сотувчи Галина Батишче Минск заводида ишлаб чиқарилаётган соатларни намойиш қилмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

◆ ФАН ОЛАМИДА

ДОРИВОР ЎТЛИ ДАЛА

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали табиёт фанлари комплекс институтининг ботаниклари автоном республика территориясидаги доривор ўт-ўланларни рўйхатга олиб чиқдилар. 360 хил шифобахш ўт-ўлан борлиги аниқланди.

Бундай иш биринчи бор бажарилди. Далаларда ўтказилган экспедициялар чоғида 1000 га яқин ўсимлик турлари текшириб чиқилди. Мўйсафидлар олимларга жуда катта ёрдам кўрсатдилар. Уларнинг кўмаги билан 100 га яқин ўт-ўлан рўйхатга олиндики, булар қадим замонлардан бери халқ табобатида қўлланиб келяпти.

Олимлар ўтказган тадқиқотлар Қорақалпоғистон фармацевтика саноати учун бой хом ашё хазинаси бўлиб қолиши мумкинлигини кўрсатади. Чунончи Жанубий орол бўйида ўсадиган 30 хил ўт-ўлан давлат фармакопеясига киритилди. Энди шу рўйхат кенгайтирилиши мумкин. Химиклар ботаниклардан эстафетани қабул қилиб олдилар. Улар янгитдан аниқланган доривор ўт-ўланларнинг составини, уларнинг шифобахш воситалар хазинасидаги ўрнини белгилаб берадилар.

(ЎзТАГ).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/I да **Севги ҳақида қисса** (19.00). 4/I да **Севги ҳақида қисса** (12.00), **Испан миниатюралари** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 4/I да **Уйланиш** (11.00), **Қор маликаси** (15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —3/I да **Ҳижрон** (19.30), 4/I да **Тоғ гўзали** (12.00), **Ужарлар** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА— 3, 4/I да **Кўзингни қаттароқ оч** (12, 16.00), 5/I да **Фақат ақл сотилмайди** (12, 15.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Циркда арча. ҚОРБОБОНИНГ ЯНГИ ЙИЛ САРГУЗАШТЛАРИ (10, 13, 16, 19.30).

КИНО

3 ЯНВАРДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Хизматдош ошиқлар қиссаси** (кечқурун).

Хизматдош ошиқлар қиссаси— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (18, 21.00), «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «НУКУС» (кечқурун).

Бу ишнинг менга дахли йўқ— ҲАМЗА номли (19, 20.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ЛИСУНОВ номли (кечқурун).

Қалби поралар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

4 ЯНВАРДА

САНЪАТ САРОЙИ— **Хизматдош ошиқлар қиссаси** (кундуз ва кечқурун).

Хизматдош ошиқлар қиссаси— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 15, 18, 21.00), «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Бу ишнинг менга дахли йўқ— ҲАМЗА номли (15, 17, 19, 20.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ЛИСУНОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Қалби поралар— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Нукининг саргузашти, Мультфильмлар тўплами: —«КЎКЧА» (11, 14, 17, 20.00).

Балоғат ёшига етмаганлар — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ

САЁҲАТ ИШҚИБОЗЛАРИГА

Январь — февраль — март ойларида МОСКВА, ЛЕНИНГРАД, БОЛТИҚ бўйи, ҚРИМ, ҚОРА ДЕНГИЗ СОҲИЛЛАРИ, КАВКАЗ, ЗАКАВКАЗЬЕ, КАРПАТ бўйича Бутуниттифоқ маршрутларини

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан туризм ва экскурсиялар бўйича Ўзбекистон республика советидан олиш мумкин.

Мурожаат учун адрес: 700077. Тошкент—77, Луначарский шоссеси, 115-уй. Телефон: 66-26-41.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

2, 3, 6, 7, 8 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

«МОСКВА МУЗ УСТИДА БАЛЕТ» АРТИСТЛАРИНИНГ

ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Муз устида эркин учиш бўйича жаҳон чемпиони, олимпиада ўйинлари, жаҳон ва Европа биринчиликларининг кўп марта кумуш медали совриндори, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

Сергей ЧЕТВЕРУХИН

Жаҳон студентлар ўйинларининг чемпиони беш маротаба СССР чемпиони

Валерий МЕШКОВ

Бир неча бор СССР кубогининг эгаси

Александр БОЙЧУК

РСФСРда хизмат кўрсатган артист

Владимир ЛУЗИН

ВОКАЛ-ИНСТРУМЕНТАЛЬ АНСАМБЛИ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

3 ЯНВАРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.15 «Лэсси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. «Лэсси ва ёввойи ҳайвонлар». 5-серия. Лэсси қуёнларни қутқаради». 6-серия. «Генрих Тўртинчининг саккизинчи ҳаёти». 18.30 Янгиликлар. 18.45 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 18.55 «Социалистик турмуш тарзи ва халқ фаровонлиги». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский олиб боради. 19.40 «Музикали абонемент». 20.30 «Само ва ер оралиғида». Телевизион спектакль премьераси. Автор — В. Токарева. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 Тожик совет шоири А. Лоҳутий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган кеча. Адабиётчилар Марказий уйидан олиб кўрсатилади. 23.30 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Болалар учун. «Биз қувноқ ва шодон яшаймиз» (рус.). 18.30 «Турмуш ва маданият». Театрлар. 19.00 «Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги». «Техника ремонтини юксак сифат билан ўтказайлик». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 «Кино оламида». 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўзбекистон ССР халқ артисти В. Гринченко қадимги романсларни ижро этади. 21.30 Москва «Вақт» информацион программаси. 22.00 Ойбек. «Қутлуғ қон». Кўп серияли телевизион видеофильм. 2-қисм. 23.10 «Маликанинг қўшиқлари». Телевизион фильм-концерт. 23.15 Кўрсатувлар программаси.

4 ЯНВАРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Вақт» информацион программаси. 9.30 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 9.50 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Кўп серияли телевизион мультфильм премьераси. 5-серия. «Ўзгаришлар давом этади». 10.10 «Дўстларим мен билан бирга бўлганда». Тбилиси шаҳар бадиий тарбия Маданият уйи болалар ансамблининг концерти. 10.40 В. Токарева. «Само ва ер оралиғида». Телевизион спектакль. 11.40 «Қиш фантазияси». Муз устида балет. 15.00 «Меҳнатинг — иқболинг». Кинопрограмма. «Кузмич. Адам ва бошқалар» («Қозоқфильм»). «Ўзбекистон ноқоратупроқ ерларга» (Тошкент). «Дмитрий Налбандян — рассом гражданин» (Ереван). 16.05 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 16.50 «Горнчилар, қаердасиз!».

17.20 «Лэсси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. «Ҳимоячилар». 8-серия. «Бир-бирига хизмат». 9-серия. «Лэсси пумани қутқаради». 18.30 Янгиликлар. 18.45 «Фан оламида». 19.15 «Спортлото» тиражи. 19.30 Ўсмирлар ўртасида хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Финал. Канададан олиб кўрсатилади. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 «Лужникида шеърият кечаси».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

10.55 Кўрсатувлар программаси.

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

11.00 «Цивиль лақабли кучукчанинг саргузаштлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. (рус.). 11.25 «Жонажон ўлка». 11.55 «Қорли қалъа коменданти». Телеспектакль. (рус.).

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Қилич ва бола». Болалар учун мультфильм. 18.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Салом, музика!». (рус.). 18.40 «Миллионлар ленинча университети». «Социалистик ҳамдўстлик — жаҳонда энг динамик иқтисодий куч». 19.00 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 «Ижод гулшани». Тележурнал. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Тамара Дошумова». Концерт-очерк. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.00 Ойбек. «Қутлуғ қон». Кўп серияли телевизион видеофильм. 3-қисм. 23.05 «Қадаҳлар қўйилганда». Телевизион фильм (рус.). 23.40 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Тошкент кўрсатади. 18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Болалар учун фильм. «Кряжонок». 19.30 Ўқитувчилар экрани. 20.00 Тошкент янгиликлари. 20.20 «Санъат турлари. Архитектура». Эстетикадан ўқув кўрсатуви. 21.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика.

Тошкент шаҳар адвокатлар коллегиясининг президиуми адвокат С. Мақсудовга рафиқаси

Улфат АҲМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р.07402. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Напр Д—1202.